2024/1108

23.5.2024.

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) 2024/1108

(2024. gada 13. marts),

ar ko Regulu (ES) Nr. 748/2012 groza attiecībā uz sertificējamu bezpilota gaisa kuģu sistēmu sākotnējo lidojumderīgumu un Deleģēto regulu (ES) 2019/945 groza attiecībā uz bezpilota gaisa kuģu sistēmām un trešo valstu bezpilota gaisa kuģu sistēmu ekspluatantiem

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1139 (2018. gada 4. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un ar ko izveido Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūru, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 2111/2005, (EK) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 un Direktīvas 2014/30/ES un 2014/53/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 552/2004 un (EK) Nr. 216/2008 un Padomes Regulu (EEK) Nr. 3922/91 ([1]), un jo īpaši tās 58. panta 1. punktu un 61. panta 1. punkta d) apakšpunktu,

tā kā:

(1) Regulas (ES) 2018/1139 56. pantā par bezpilota gaisa kuģu atbilstību, ņemot vērā bezpilota gaisa kuģu ekspluatācijas būtību un risku, ir noteikts, ka atkarībā no šāda riska un būtības bezpilota gaisa kuģu un to dzinēju, propelleru, daļu, neuzstādītu ierīču un šādu gaisa kuģu tālvadības ierīču konstruēšanai, ražošanai, tehniskajai apkopei un ekspluatācijai var būt nepieciešams sertifikāts.

(2) Saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1139 56. pantu prasības bezpilota gaisa kuģu sistēmu sertifikācijai ir noteiktas Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2019/945 ([2]) 40. pantā.

(3) Regulas (ES) 2018/1139 58. panta 1. punkta b) apakšpunktā ir noteikts, ka minētās regulas 55. pantā prasītā sertifikāta izdošanas nosacījumi un procedūras var pamatoties uz Regulas (ES) 2018/1139 IX pielikumā noteiktajām konstruēšanas pamatprasībām un tās pašas regulas III pielikumā noteiktajām vidiskā snieguma prasībām vai sastāvēt no šīm prasībām.

(4) Komisijas Regula (ES) Nr. 748/2012 ([3]), ar ko nosaka prasības civilās aviācijas gaisa kuģu, kā arī tajos uzstādāmo dzinēju, propelleru un daļu projektēšanai un ražošanai, būtu jāpielāgo, lai ņemtu vērā bezpilota gaisa kuģu sistēmu īpatnības.

(5) Šādas īpatnības ietver bezpilota gaisa kuģu tālvadības ierīces, kas definētas Regulas (ES) 2018/1139 3. pantā. Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2024/1110 ([4]) minētās ierīces ir definētas kā "vadības un uzraudzības iekārtas".

(6) Lai nodrošinātu sertificējamu bezpilota gaisa kuģu drošu ekspluatāciju, vadības un uzraudzības iekārtai ir jāpiemēro tās pašas procedūras, saskaņā ar kurām izdod sertifikātus bezpilota gaisa kuģiem, nosakot, ka tas pats sertifikācijas process attiecas uz bezpilota gaisa kuģu sistēmām, jo tās veido bezpilota gaisa kuģis un tā vadības un uzraudzības iekārta.

([1]) OV L 212, 22.8.2018., 1. lpp.

([2]) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/945 (2019. gada 12. marts) par bezpilota gaisa kuģu sistēmām un trešo valstu bezpilota gaisa kuģu sistēmu ekspluatantiem (OV L 152, 11.6.2019., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/945/oj).

([3]) Komisijas Regula (ES) Nr. 748/2012 (2012. gada 3. augusts), ar ko paredz īstenošanas noteikumus par sertifikāciju attiecībā uz gaisa kuģu un ar tiem saistīto ražojumu, daļu un ierīču lidojumderīgumu un atbilstību vides aizsardzības prasībām, kā arī projektēšanas un ražošanas organizāciju sertifikāciju (pārstrādāta redakcija) (OV L 224, 21.8.2012., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/748/oj).

([4]) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2024/1110 (2024. gada 10. aprīlis), ar ko Regulu (ES) Nr. 748/2012 groza attiecībā uz sertificējamu bezpilota gaisa kuģu sistēmu sākotnējo lidojumderīgumu un Īstenošanas regulu (ES) 2019/947 groza attiecībā uz bezpilota gaisa kuģu ekspluatācijas noteikumiem un procedūrām (OV L, 2024/1110, 17.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/1110/oj).

(7) Par gaisu vieglāku bezpilota gaisa kuģu sistēmas to būtības dēļ rada risku trešām personām, lai gan mazāku nekā citas bezpilota gaisa kuģu konfigurācijas, un tādēļ tās var ekspluatēt, neizdodot konstrukcijas sertifikātu.

(8) Bezpilota gaisa kuģu sistēmu, kas īpaši konstruētas vai pārveidotas pētniecības, eksperimentāliem vai zinātniskiem nolūkiem, konstrukcijas pārbaudi var veikt, neizdodot tipa sertifikātu, jo šādas sistēmas parasti tiek ekspluatētas zemāka riska vidē.

(9) Tādu bezpilota gaisa kuģu sistēmu lidojumderīguma uzturēšanai, kurām ir nepieciešams tipa sertifikāts, būtu jāatbilst Komisijas Deleģētajai regulai (ES) 2024/1107 ([5]), savukārt atbilstība nav nepieciešama tādām bezpilota gaisa kuģu sistēmām, kuras paredzēts izmantot ekspluatācijas veidiem, kuriem tipa sertifikāts nav obligāts saskaņā ar Regulas (ES) 2019/945 40. panta 1. punkta d) apakšpunktu, pat ja ražotājs ir nolēmis to pieprasīt.

(10) Lai ieinteresētajām personām dotu pietiekami daudz laika nodrošināt atbilstību jaunajai sertificētu bezpilota gaisa kuģu sistēmu (*UAS*) sākotnējā lidojumderīguma nodrošināšanas sistēmai, šo regulu piemēro no 2025. gada 1. maija,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Grozījumi Regulā (ES) Nr. 748/2012

Regulu (ES) Nr. 748/2012 groza šādi:

1) nosaukumu aizstāj ar šādu:

"**Komisijas Regula (ES) Nr. 748/2012 (2012. gada 3. augusts), ar ko paredz īstenošanas noteikumus par sertifikāciju vai atbilstības deklarēšanu attiecībā uz gaisa kuģu un ar tiem saistīto ražojumu, daļu, ierīču, vadības un uzraudzības iekārtu un vadības un uzraudzības iekārtu sastāvdaļu lidojumderīgumu un atbilstību vides aizsardzības prasībām, kā arī par projektēšanas un ražošanas organizāciju spējas prasībām (pārstrādāta redakcija)**";

2) regulas 1. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu groza šādi:

i) ievadteikumu aizstāj ar šādu:

"Saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1139 (*) 19., 58. un 62. pantu šī regula nosaka kopīgas tehniskās prasības un administratīvās procedūras ražojumu, daļu, ierīču, vadības un uzraudzības iekārtu un vadības un uzraudzības iekārtu sastāvdaļu sertifikācijai vai atbilstības deklarēšanai attiecībā uz lidojumderīgumu un atbilstību vides aizsardzības prasībām, paredzot:

(*) (') Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1139 (2018. gada 4. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un ar ko izveido Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūru, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 2111/2005, (EK) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 un Direktīvas 2014/30/ES un 2014/53/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 552/2004 un (EK) Nr. 216/2008 un Padomes Regulu (EEK) Nr. 3922/91 (OV L 212, 22.8.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1139/oj).";

([5]) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2024/1107 (2024. gada 13. marts), kas papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1139, nosakot sīki izstrādātus noteikumus par sertificētu bezpilota gaisakuģu sistēmu un to sastāvdaļu lidojumderīguma uzturēšanu un šo uzdevumu izpildē iesaistīto organizāciju un personāla apstiprināšanu (OV L, 2024/1107, 17.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1107/oj).

ii) punkta f) un g) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:

"f) ražojumu, daļu, ierīču, vadības un uzraudzības iekārtu un vadības un uzraudzības iekārtu sastāvdaļu identifikāciju;

g) dažu daļu, ierīču un vadības un uzraudzības iekārtu sastāvdaļu sertifikāciju;";

b) panta 2. punktu groza šādi:

i) punkta c) un d) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:

"c) "21. daļa" ir prasības un procedūras, kuras noteiktas šīs regulas I pielikumā, gaisa kuģu un ar tiem saistīto ražojumu, daļu, ierīču, vadības un uzraudzības iekārtu un vadības un uzraudzības iekārtu sastāvdaļu sertifikācijai un projektēšanas un ražošanas organizāciju sertifikācijai;

d) "21. daļa *Light*" ir prasības un procedūras, kuras noteiktas šīs regulas Ib pielikumā (21. daļā *Light*), tādu gaisa kuģu, kas nav bezpilota gaisa kuģi un kas paredzēti galvenokārt sporta un atpūtas vajadzībām, un ar tiem saistīto ražojumu un daļu sertifikācijai vai projekta atbilstības deklarēšanai un organizāciju projektēšanas un ražošanas spējas deklarēšanai;";

ii) punkta f) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"f) "izstrādājums" ir jebkura daļa un ierīce, kas izmantojama civilās aviācijas gaisa kuģī, kā arī jebkura vadības un uzraudzības iekārtas sastāvdaļa;";

iii) punkta h) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"h) "*EPA*" ir Eiropas Rezerves daļu apstiprinājums. Eiropas Rezerves daļu apstiprinājums izstrādājumam nozīmē, ka izstrādājums ražots saskaņā ar apstiprinātiem projekta datiem, kas nepieder attiecīgā ražojuma un vadības un uzraudzības iekārtas tipa sertifikāta turētājam, izņemot *ETSO* atbilstīgos izstrādājumus;";

iv) pievieno šādu l), m), n), o) un p) apakšpunktu:

"l) "vadības un uzraudzības iekārta (*CMU*)" ir bezpilota gaisa kuģa tālvadības un uzraudzības ierīce, kas definēta Regulas (ES) 2018/1139 3. panta 32. punktā;

m) "vadības un uzraudzības iekārtas sastāvdaļa" ir jebkurš vadības un uzraudzības iekārtas elements;

n) "vadības un uzraudzības iekārtas uzstādīšana" ir process vadības un uzraudzības iekārtas sastāvdaļu integrēšanai fiziskā vidē, kas ir piemērota šim nolūkam saskaņā ar uzstādīšanas un testēšanas instrukciju kopumu, lai uzstādīto vadības un uzraudzības iekārtu varētu izmantot bezpilota gaisa kuģa ekspluatācijai;

o) "bezpilota gaisa kuģa sistēma (*UAS*)" ir bezpilota gaisa kuģis, kas definēts Regulas (ES) 2018/1139 3. panta 30. punktā, un tā vadības un uzraudzības iekārta;

p) "gaisa kuģis ar *VTOL* spēju (*VCA*)" ir par gaisu smagāks gaisa kuģis ar dzinēju, kas nav lidmašīna vai rotorplāns un kas spēj veikt vertikālu pacelšanos un nosēšanos, šo manevru laikā izmantojot cēlējspēka un vilcējspēka iekārtas.";

3) regulas 2. pantu groza šādi:

1) virsrakstu aizstāj ar šādu:

"Ražojumu, daļu, ierīču, vadības un uzraudzības iekārtu un vadības un uzraudzības iekārtu sastāvdaļu sertifikācija";

2) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Ražojumiem, daļām, ierīcēm, vadības un uzraudzības iekārtām un vadības un uzraudzības iekārtu sastāvdaļām izdod sertifikātus, kā noteikts I pielikumā (21. daļā).";

3) panta 2. punkta ievadteikumu aizstāj ar šādu:

"Atkāpjoties no 1. punkta, sertifikātus alternatīvi var izdot, kā noteikts Ib pielikumā (21. daļā *Light*), šādiem ražojumiem, kas nav bezpilota gaisa kuģi:";

4) panta 3. punkta ievadteikumu aizstāj ar šādu:

"Atkāpjoties no 1. un 2. punkta, alternatīvi var sagatavot projekta atbilstības deklarāciju, kā noteikts Ib pielikumā (21. daļā *Light*), šādiem ražojumiem, kas nav bezpilota gaisa kuģi:";

4) regulas 8. pantu groza šādi:

1) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Organizācija, kas atbild par ražojumu, daļu, ierīču, vadības un uzraudzības iekārtu un vadības un uzraudzības iekārtu sastāvdaļu projektēšanu vai par to izmaiņām vai remontiem, pierāda savu spēju saskaņā ar I pielikumu (21. daļu).";

2) panta 5. punkta ievadteikumu aizstāj ar šādu:

"Atkāpjoties no 1. punkta, organizācija, kuras galvenā uzņēmējdarbības vieta ir trešā valstī, drīkst pierādīt savu spēju kā tāda sertifikāta turētāja, kuru minētā valsts izdevusi ražojumam, daļai, ierīcei, vadības un uzraudzības iekārtai vai vadības un uzraudzības iekārtas sastāvdaļai, attiecībā uz ko tā iesniedz pieteikumu saskaņā ar I pielikumu (21. daļu), ar nosacījumu, ka:";

5) regulas 9. pantu groza šādi:

1) panta 1. un 2. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Organizācija, kas atbild par ražojumu, daļu, ierīču, vadības un uzraudzības iekārtu un vadības un uzraudzības iekārtu sastāvdaļu ražošanu, pierāda savu spēju saskaņā ar I pielikumu (21. daļu). Šī spēja nav jāpierāda attiecībā uz organizācijas ražotām daļām, ierīcēm vai vadības un uzraudzības iekārtu sastāvdaļām, kuras saskaņā ar I pielikumu (21. daļu) drīkst uzstādīt ražojumā, kura tips ir sertificēts, bez pienākuma pievienot autorizētu izmantošanas sertifikātu (*EASA* 1. veidlapu).

2. Atkāpjoties no 1. punkta, ražotājs, kura galvenā uzņēmējdarbības vieta ir trešā valstī, drīkst pierādīt savu spēju kā tāda sertifikāta turētājs, kuru minētā valsts izdevusi ražojumam, daļai, ierīcei, vadības un uzraudzības iekārtai vai vadības un uzraudzības iekārtas sastāvdaļai, attiecībā uz ko tas iesniedz pieteikumu, ar nosacījumu, ka ir izpildīti abi tālāk minētie nosacījumi:

a) minētā valsts ir ražotājvalsts;

b) Aģentūra ir konstatējusi, ka minētās valsts sistēma ietver tādu pašu atbilstības neatkarīgas pārbaudes līmeni, kāds paredzēts šajā regulā, ar līdzvērtīgu organizāciju apstiprināšanas sistēmu vai ar minētās valsts kompetentās iestādes tiešu iesaisti.";

2) panta 8. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) tādu daļu, ierīču un vadības un uzraudzības iekārtu sastāvdaļu ražošana, kuras saskaņā ar I pielikumu (21. daļu) drīkst uzstādīt ražojumā, kura tips ir sertificēts, bez pienākuma pievienot autorizētu izmantošanas sertifikātu (*EASA* 1. veidlapu);";

6) regulas I pielikumu (21. daļu) groza saskaņā ar šīs regulas I pielikumu.

2. pants

Grozījumi Deleģētajā regulā (ES) 2019/945

Deleģēto regulu (ES) 2019/945 groza šādi:

1) regulas 3. pantu groza šādi:

a) panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

"3) "bezpilota gaisa kuģa sistēma" ("*UAS*") ir bezpilota gaisa kuģis, kas definēts Regulas (ES) 2018/1139 (*) 3. panta 30. punktā, un tā vadības un uzraudzības iekārta;

_____

(*) (*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1139 (2018. gada 4. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un ar ko izveido Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūru, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 2111/2005, (EK) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 un Direktīvas 2014/30/ES un 2014/53/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 552/2004 un (EK) Nr. 216/2008 un Padomes Regulu (EEK) Nr. 3922/91 (OV L 212, 22.8.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1139/oj).";

b) panta 38. punktu aizstāj ar šādu:

"38) "vadības un uzraudzības iekārta" ("*CMU*") ir bezpilota gaisa kuģa tālvadības un uzraudzības ierīce, kas definēta Regulas (ES) 2018/1139 3. panta 32. punktā;";

c) panta 39. punktu aizstāj ar šādu:

"39) "C2 savienojums" ir datu savienojums starp bezpilota gaisa kuģi un *CMU* lidojuma pārvaldības nolūkā;";

2) regulas 40. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Sertificē tādas *UAS* projektēšanu, ražošanu un apkopi, kura atbilst kādam no šiem nosacījumiem:

a) tās raksturīgais izmērs ir 3 m vai vairāk, un tā ir paredzēta izmantošanai virs cilvēku grupām, ja vien *UA* nav vieglāks par gaisu;

b) tā ir paredzēta cilvēku pārvadāšanai;

c) tā ir paredzēta bīstamu kravu pārvadāšanai, un ir nepieciešams augsta līmeņa robustums, lai avārijas gadījumā mazinātu draudus trešām personām;

d) to ir paredzēts izmantot "specifisko" operāciju kategorijā, kas definēta Īstenošanas regulas (ES) 2019/947 5. pantā, un kompetentā iestāde saskaņā ar Regulas (ES) 2019/947 12. panta 1. punktu, pamatojoties uz *UAS* ekspluatanta veikto riska novērtējumu saskaņā ar minētās regulas 11. pantu, ir secinājusi, ka bez *UAS* sertifikācijas ekspluatācijas risku nevar pietiekami samazināt.";

b) pantā iekļauj šādu 1.a punktu:

"1.a Šā panta 1. punkts neattiecas uz *UAS*, kas ir īpaši konstruētas vai pārveidotas pētniecības, eksperimentāliem vai zinātniskiem nolūkiem un ko paredzēts ražot ļoti ierobežotā skaitā. Šādu *UAS* ekspluatācijai būs jāsaņem lidošanas atļauja saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 748/2012 I pielikuma B apakšiedaļu.";

c) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Šā panta 1. punktā minētajiem nosacījumiem atbilstošai *UAS* jāatbilst piemērojamajām prasībām, kuras noteiktas Komisijas Regulā (ES) Nr. 748/2012 (*), Komisijas Regulā (ES) 2015/640 (**) un Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2024/1107 (***).

_____

(*) (*) Komisijas Regula (ES) Nr. 748/2012 (2012. gada 3. augusts), ar ko paredz īstenošanas noteikumus par sertifikāciju attiecībā uz gaisa kuģu un ar tiem saistīto ražojumu, daļu un ierīču lidojumderīgumu un atbilstību vides aizsardzības prasībām, kā arī projektēšanas un ražošanas organizāciju sertifikāciju (OV L 224, 21.8.2012., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/748/oj).

(**) (**) Komisijas Regula (ES) 2015/640 (2015. gada 23. aprīlis) par lidojumderīguma papildu specifikācijām konkrēta veida ekspluatācijai un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 965/2012 (OV L 106, 24.4.2015., 18. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/640/oj).

(***) (***) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2024/1107 (2024. gada 13. marts), kas papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1139, nosakot sīki izstrādātus noteikumus par sertificētu bezpilota gaisakuģu sistēmu un to sastāvdaļu lidojumderīguma uzturēšanu un šo uzdevumu izpildē iesaistīto organizāciju un personāla apstiprināšanu (OV L, 2024/1107, 17.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1107/oj)";

d) iekļauj šādu 2.a punktu:

"2.a *UAS*, kas sertificētas tādu iemeslu dēļ, kuri nav minēti 1. punktā, jāatbilst piemērojamajām prasībām, kuras noteiktas Regulā (ES) Nr. 748/2012 un Komisijas Regulā (ES) 2015/640.";

3) pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas II pielikumu.

3. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2025. gada 1. maija.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2024. gada 13. martā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

I PIELIKUMS

Regulas (ES) Nr. 748/2012 I pielikumu groza šādi:

1) pielikuma 21. daļas virsrakstu aizstāj ar šādu:

"Gaisa kuģu un ar tiem saistīto ražojumu, daļu, ierīču, vadības un uzraudzības iekārtu un vadības un uzraudzības iekārtu sastāvdaļu sertifikācija un projektēšanas un ražošanas organizāciju sertifikācija";

2) pielikuma satura rādītāju ("Saturs") groza šādi:

a) pielikuma 21.A.2. punkta virsrakstu aizstāj ar šādu:

"21.A.2. Saistības, ko uzņemas persona, kas nav sertifikāta pieteikuma iesniedzējs vai sertifikāta turētājs";

b) pielikuma 21.A.35. punkta virsrakstu aizstāj ar šādu:

"Izmēģinājuma lidojumi";

c) pielikuma 21.A.115. punkta virsrakstu aizstāj ar šādu:

"21.A.115. Prasības lielāku izmaiņu apstiprināšanai papildu tipa sertifikāta veidā";

d) pielikuma 21.A.128. punkta virsrakstu aizstāj ar šādu:

"21.A.128. Testi: dzinēji, propelleri un vadības un uzraudzības iekārtas (*CMU*)";

e) A iedaļas K apakšiedaļas virsrakstu aizstāj ar šādu:

"K APAKŠIEDAĻA – DAĻAS, IERĪCES UN VADĪBAS UN UZRAUDZĪBAS IEKĀRTU (*CMU*) SASTĀVDAĻAS";

f) pielikuma 21.A.303. punkta virsrakstu aizstāj ar šādu:

"21.A.303. Atbilstība piemērojamajām prasībām";

g) pielikuma 21.A.305. punkta virsrakstu aizstāj ar šādu:

"21.A.305. Daļu, ierīču un vadības un uzraudzības iekārtu (*CMU*) sastāvdaļu apstiprināšana";

h) pievieno šādu jaunu 21.A.308. punkta virsrakstu:

"21.A.308. Sastāvdaļas piemērotība uzstādīšanai vadības un uzraudzības iekārtā (*CMU*)";

i) A iedaļas Q apakšiedaļas virsrakstu aizstāj ar šādu:

"Q APAKŠIEDAĻA – RAŽOJUMU, DAĻU, IERĪČU, VADĪBAS UN UZRAUDZĪBAS IEKĀRTU (*CMU*) UN *CMU* SASTĀVDAĻU IDENTIFIKĀCIJA";

j) pielikuma 21.A.801. punkta virsrakstu aizstāj ar šādu:

"21.A.801. Ražojumu un vadības un uzraudzības iekārtu (*CMU*) identifikācija";

k) pielikuma 21.A.804. punkta virsrakstu aizstāj ar šādu:

"21.A.804. Daļu, ierīču un vadības un uzraudzības iekārtu (*CMU*) sastāvdaļu identifikācija";

l) B iedaļas K apakšiedaļas virsrakstu aizstāj ar šādu:

"K APAKŠIEDAĻA – DAĻAS, IERĪCES UN VADĪBAS UN UZRAUDZĪBAS IEKĀRTU (*CMU*) SASTĀVDAĻAS";

m) B iedaļas Q apakšiedaļas virsrakstu aizstāj ar šādu:

"Q APAKŠIEDAĻA – RAŽOJUMU, DAĻU, IERĪČU, VADĪBAS UN UZRAUDZĪBAS IEKĀRTU (*CMU*) UN *CMU* SASTĀVDAĻU IDENTIFIKĀCIJA";

3) pielikuma 21.A.2. punktu aizstāj ar šādu:

"21.A.2. **Saistības, ko uzņemas persona, kas nav sertifikāta pieteikuma iesniedzējs vai sertifikāta turētājs**

Pasākumus un pienākumus, ko jāuzņemas veikt ražojuma, daļas, ierīces, vadības un uzraudzības iekārtas (*CMU*) vai *CMU* sastāvdaļas, uz ko attiecas šī iedaļa, sertifikāta pieteikuma iesniedzējam vai sertifikāta turētājam, to uzdevumā drīkst uzņemties jebkura cita fiziska vai juridiska persona, ja minētā sertifikāta pieteikuma iesniedzējs vai sertifikāta turētājs var pierādīt, ka ir ar šo citu personu noslēdzis līgumu, kas nodrošina, ka sertifikāta turētāja pienākumi tiek un tiks pienācīgi izpildīti.";

4) pielikuma 21.A.3.A punktu groza šādi:

a) punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) Neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 376/2014 (*) un tās deleģētos un īstenošanas aktus, visas fiziskās un juridiskās personas, kuras ir pieteikušās uz tipa sertifikātu, ierobežotu tipa sertifikātu, papildu tipa sertifikātu, Eiropas Tehnisko standartu prasību (*ETSO*) atļauju, lielāka remonta projekta apstiprinājumu vai citu attiecīgu apstiprinājumu, ko uzskata par izdotu saskaņā ar šo regulu, vai ir to turētāji:

1. izveido un uztur sistēmu, ar kuru vāc, pārbauda un analizē ziņojumus par notikumiem, lai identificētu negatīvas tendences vai pievērstu uzmanību trūkumiem un atlasītu notikumus, par kuriem ir jāziņo obligāti saskaņā ar 3. punktu un par kuriem var ziņot brīvprātīgi. Ja uzņēmuma galvenā uzņēmējdarbības vieta atrodas dalībvalstī, var izveidot vienotu sistēmu, lai izpildītu prasības, kas noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 376/2014 un tās īstenošanas aktos un Regulā (ES) 2018/1139 un tās deleģētajos un īstenošanas aktos. Ziņošanas sistēmā ietver:

   i) ziņojumus un informāciju par bojājumiem, darbības traucējumiem, defektiem vai citiem notikumiem, kuri rada vai var radīt negatīvu ietekmi saistībā ar lidojumderīguma uzturēšanu ražojumam, daļai, ierīcei, *UAS*, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļai, uz ko attiecas tipa sertifikāts, ierobežots tipa sertifikāts, papildu tipa sertifikāts, *ETSO* atļauja, lielāka remonta projekta apstiprinājums vai jebkurš cits attiecīgs apstiprinājums, kuru uzskata par izdotu saskaņā ar šo regulu;

   ii) kļūdas, gandrīz notikušos notikumus un apdraudējumus, uz kuriem neattiecas i) apakšpunkts;

2. dara pieejamu zināmajiem ražojuma, daļas, ierīces, *UAS*, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļas ekspluatantiem un, pēc pieprasījuma, jebkurai personai, kas ir pilnvarota saskaņā ar citiem īstenošanas vai deleģētajiem aktiem, informāciju par sistēmu, kas izveidota saskaņā ar 1. punktu, un par to, kā sniegt ziņojumus un informāciju par saistītajiem bojājumiem, darbības traucējumiem, defektiem vai citiem notikumiem, kuri minēti 1. apakšpunkta i) punktā;

3. ziņo Aģentūrai par visiem bojājumiem, darbības traucējumiem, defektiem vai citiem notikumiem, par kuriem tās ir uzzinājušas un kuri ir saistīti ar ražojumu, daļu, ierīci, *UAS*, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļu, uz ko attiecas tipa sertifikāts, ierobežots tipa sertifikāts, papildu tipa sertifikāts, *ETSO* atļauja, lielāka remonta projekta apstiprinājums vai jebkurš cits attiecīgs apstiprinājums, kuru uzskata par izdotu saskaņā ar šo regulu, ja to rezultātā ir radies vai var rasties nedrošs stāvoklis.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 376/2014 (2014. gada 3. aprīlis) par ziņošanu, analīzi un turpmākajiem pasākumiem attiecībā uz atgadījumiem civilajā aviācijā un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 996/2010 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/42/EK, Komisijas Regulas (EK) Nr. 1321/2007 un (EK) Nr. 1330/2007 (OV L 122, 24.4.2014., 18. lpp.).";

b) punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) Neskarot Regulu (ES) Nr. 376/2014 un tās deleģētos un īstenošanas aktus, visas fiziskās un juridiskās personas, kuras ir pieteikušās uz ražošanas organizācijas apstiprinājuma sertifikātu saskaņā ar šīs iedaļas G apakšiedaļu, vai ir tā turētāji, vai kuras ražo ražojumu, daļu, ierīci, *UAS*, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļu saskaņā ar šīs iedaļas F apakšiedaļu:

1. izveido un uztur sistēmu, ar kuru vāc un novērtē ziņojumus par notikumiem, tai skaitā ziņojumus par kļūdām, gandrīz notikušiem notikumiem un apdraudējumiem, lai identificētu negatīvas tendences vai pievērstu uzmanību trūkumiem un atlasītu notikumus, par kuriem ir jāziņo obligāti saskaņā ar šā apakšpunkta 2. un 3. punktu un par kuriem var ziņot brīvprātīgi. Organizācijas, kuru galvenā uzņēmējdarbības vieta atrodas dalībvalstī, var izveidot vienotu sistēmu, lai izpildītu prasības, kas noteiktas Regulā (ES) Nr. 376/2014 un tās īstenošanas aktos un Regulā (ES) 2018/1139 un tās deleģētajos un īstenošanas aktos;

2. ziņo atbildīgajam projekta apstiprinājuma turētājam par visiem gadījumiem, kad ražošanas organizācija ir izlaidusi ražojumus, daļas, ierīces, *UAS*, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļas un vēlāk ir identificētas iespējamas atkāpes no piemērojamajiem projekta datiem, un kopā ar projekta apstiprinājuma turētāju veic pārbaudes, lai identificētu, kuras no minētajām atkāpēm varētu radīt nedrošu stāvokli;

3. ziņo tai dalībvalsts kompetentajai iestādei, kas ir atbildīga saskaņā ar 21.1. punktu, un Aģentūrai par atkāpēm, kuras ir identificētas saskaņā ar 21.A.3.A punkta b) apakšpunkta 2. punktu un varētu radīt nedrošu stāvokli;

4. ja ražošanas organizācija darbojas kā citas ražošanas organizācijas piegādātājs, ziņo arī šai citai organizācijai par visiem gadījumiem, kad tā šai organizācijai ir nodevusi ražojumus, daļas, ierīces, *UAS*, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļas, un par iespējamām atkāpēm no piemērojamajiem projekta datiem, kuras identificētas vēlāk.";

5) pielikuma 21.A.3.B punktu aizstāj ar šādu:

"21.A.3.B. **Lidojumderīguma norādījumi**

a) Lidojumderīguma norādījums ir Aģentūras izdots vai pieņemts dokuments, kas uzliek pienākumu veikt darbības ar gaisa kuģi vai *CMU*, lai atjaunotu pieļaujamu lidojumu drošuma līmeni, ja pierādījumi liecina, ka citādi šā gaisa kuģa, *UAS* vai *CMU* lidojumu drošuma līmenis var tikt apdraudēts.

b) Aģentūra izdod lidojumderīguma norādījumu, ja:

1. Aģentūra ir konstatējusi, ka kāds gaisa kuģa vai gaisa kuģī uzstādīta dzinēja, propellera, daļas vai ierīces trūkums vai kāds *CMU* vai *CMU* sastāvdaļas trūkums ir izraisījis nedrošu stāvokli gaisa kuģī, *UAS* vai *CMU*; un

2. minētais stāvoklis, visticamāk, ir vai veidojas arī citos gaisa kuģos, *UAS* vai *CMU*.

c) Ja Aģentūrai jāizdod lidojumderīguma norādījums, lai novērstu nedrošu stāvokli, kas minēts b) apakšpunktā, vai lai prasītu veikt pārbaudi, tipa sertifikāta, ierobežota tipa sertifikāta, papildu tipa sertifikāta, lielāka remonta projekta apstiprinājuma, *ETSO* atļaujas vai jebkura cita attiecīga apstiprinājuma, kuru uzskata par izdotu saskaņā ar šo regulu, turētājs:

1. ierosina attiecīgu izlabošanas pasākumu vai nepieciešamās pārbaudes, vai abus un šo priekšlikumu sīku izklāstu iesniedz Aģentūrā apstiprināšanai; un

2. kad Aģentūra ir apstiprinājusi 1. punktā minētos priekšlikumus, dara pieejamus attiecīgus aprakstošus datus un izpildes norādījumus visiem zināmajiem ražojuma, daļas, ierīces, *UAS*, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļas ekspluatantiem vai īpašniekiem un, pēc pieprasījuma, jebkurai personai, kam jāpilda lidojumderīguma norādījums.

d) Lidojumderīguma norādījumā iekļauj vismaz šādu informāciju:

1. nedrošā stāvokļa identifikācija;

2. apdraudētā gaisa kuģa vai *CMU* identifikācija;

3. vajadzīgā rīcība;

4. vajadzīgās rīcības izpildes laiks;

5. lidojumderīguma norādījuma spēkā stāšanās diena.";

6) pielikuma 21.A.4. punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) pienācīgu atbalstu ražojuma, daļas, ierīces, *UAS*, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļas lidojumderīguma uzturēšanai.";

7) pielikuma 21.A.5. punkta a), b) un c) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:

"a) kad tie projektē ražojumu, daļu, ierīci, *UAS*, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļu vai izmaina vai remontē to, izveido uzskaites sistēmu un glabā attiecīgo projekta informāciju vai datus; minēto informāciju vai datus dara pieejamus Aģentūrai, lai sniegtu informāciju vai datus, kas ir vajadzīgi ražojuma, daļas, ierīces, *UAS*, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļas lidojumderīguma uzturēšanai, datu par piemērotību ekspluatācijai derīguma uzturēšanai un atbilstībai piemērojamajām vides aizsardzības prasībām;

b) kad tie ražo ražojumu, daļu, ierīci, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļu, reģistrē detalizētu informāciju par ražošanas procesu, kas ir būtiska ražojuma, daļas, ierīces, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļas atbilstībai piemērojamajiem projekta datiem, un prasības, kuras noteiktas partneriem un piegādātājiem, un dara minētos datus pieejamus savai kompetentajai iestādei, lai sniegtu informāciju, kas ir vajadzīga ražojuma, daļas, ierīces, *UAS*, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļas lidojumderīguma uzturēšanai;

c) attiecībā uz lidošanas atļaujām:

1. uztur dokumentus, kas ir sagatavoti, lai noteiktu un pamatotu lidojuma nosacījumus, un dara tos pieejamus Aģentūrai un savai dalībvalsts kompetentajai iestādei, lai sniegtu informāciju, kas ir vajadzīga gaisa kuģa, *UAS* un *CMU* lidojumderīguma uzturēšanai;

2. kad tās izdod lidošanas atļauju saskaņā ar apstiprinātām organizācijām piešķirtajām tiesībām, uztur ar to saistītos dokumentus, tai skaitā pārbaužu uzskaites datus un dokumentus, kas pamato lidojuma nosacījumu apstiprināšanu un pašas lidošanas atļaujas izdošanu, un dara tos pieejamus Aģentūrai un savai dalībvalsts kompetentajai iestādei, kura atbild par organizācijas uzraudzību, lai sniegtu informāciju, kas ir vajadzīga gaisa kuģa, *UAS* un *CMU* lidojumderīguma uzturēšanai;";

8) pielikuma 21.A.6. punktu aizstāj ar šādu:

"21.A.6. **Rokasgrāmatas**

Tipa sertifikāta, ierobežota tipa sertifikāta vai papildu tipa sertifikāta turētājs:

"a) sagatavo, glabā un atjaunina visu tādu rokasgrāmatu vai rokasgrāmatu variantu oriģinālus, kas nepieciešamas saskaņā ar ražojumam, *UAS*, *CMU* vai izstrādājumam piemērojamo tipa sertifikācijas bāzi, piemērojamo datu par piemērotību ekspluatācijai sertifikācijas bāzi un piemērojamajām vides aizsardzības prasībām, un pēc pieprasījuma nodrošina Aģentūrai kopijas;

b) attiecībā uz bezpilota gaisa kuģiem nosaka, vai ir nepieciešama *CMU* uzstādīšana fiziskā vidē, un sniedz ekspluatantam visus nepieciešamos *CMU* uzstādīšanas norādījumus, ko izdod saskaņā ar Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 I pielikumu (ML.UAS daļu);";

9) pielikuma 21.A.7. punktu aizstāj ar šādu:

"21.A.7. **Lidojumderīguma uzturēšanas norādījumi**

a) Kad tipa sertifikāta, ierobežota tipa sertifikāta, papildu tipa sertifikāta, projekta izmaiņu vai remonta projekta apstiprinājuma turētājs pierāda atbilstību piemērojamajai tipa sertifikācijas bāzei, ko Aģentūra noteikusi un paziņojusi saskaņā ar 21.B.80. punktu, tas izstrādā norādījumus, kuri vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka lidojumderīguma standarts, kas attiecas uz gaisa kuģa, *UAS* un *CMU* tipu un jebkuru ar to saistīto daļu vai *CMU* sastāvdaļu, tiek uzturēts visā gaisa kuģa vai *UAS* ekspluatācijas laikā, vai sniedz atsauci uz šādiem norādījumiem.

b) Turētājs vismaz vienu pilnu lidojumderīguma uzturēšanas norādījumu komplektu nodrošina šādi:

1. tipa sertifikāta vai ierobežota tipa sertifikāta turētājs – katram zināmajam viena vai vairāku ražojumu, *UAS* vai *CMU* īpašniekam piegādes brīdī vai tad, kad attiecīgajam gaisa kuģim tiek izdots pirmais lidojumderīguma sertifikāts vai ierobežotais lidojumderīguma sertifikāts, atkarībā no tā, kas notiek vēlāk;

2. papildu tipa sertifikāta vai projekta izmaiņu apstiprinājuma turētājs – visiem zināmajiem tā ražojuma, *UAS* vai *CMU* ekspluatantiem, kuram tiek veiktas izmaiņas, tad, kad pārveidoto ražojumu vai pārveidoto *CMU* nodod ekspluatācijā;

3. remonta projekta apstiprinājuma turētājs – visiem zināmajiem tā ražojuma vai *CMU* ekspluatantiem, kuru ietekmē remonts, tad, kad ražojumu vai *CMU*, kam veikts remonts saskaņā ar attiecīgo projektu, nodod ekspluatācijā. Ražojumu, daļu, ierīci, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļu, kam veikts remonts, drīkst nodot ekspluatācijā, pirms pabeigti attiecīgie lidojumderīguma uzturēšanas norādījumi, taču tikai uz ierobežotu laiku un pēc vienošanās ar Aģentūru.

Pēc tam minētie projekta apstiprinājuma turētāji minētos norādījumus pēc pieprasījuma dara pieejamus jebkurai citai personai, kurai jāievēro minētie norādījumi.

c) Atkāpjoties no b) apakšpunkta, tipa sertifikāta turētājs vai ierobežota tipa sertifikāta turētājs lidojumderīguma uzturēšanas norādījumu daļu, kura attiecas uz plānotiem ilgtermiņa īstenošanas norādījumiem, var darīt pieejamu vēlāk, pēc ražojuma vai *CMU*, vai pārveidotā ražojuma, vai pārveidotās *CMU* nodošanas ekspluatācijā, tomēr minētos norādījumus dara pieejamus, pirms šie dati jāizmanto attiecībā uz ražojumu vai pārveidoto ražojumu.

d) Projekta apstiprinājuma turētājs, kam saskaņā ar b) apakšpunktu ir pienākums sniegt lidojumderīguma uzturēšanas norādījumus, arī šo norādījumu grozījumus dara pieejamus visiem zināmajiem tā ražojuma, *UAS* vai *CMU* ekspluatantiem, kuru ietekmē grozījumi, un pēc pieprasījuma jebkurai citai personai, kurai jāievēro minētie grozījumi. Minētais projekta apstiprinājuma turētājs pēc pieprasījuma pierāda Aģentūrai tā procesa piemērotību, kuru saskaņā ar šo punktu izmanto, lai darītu pieejamus lidojumderīguma uzturēšanas norādījumu grozījumus.";

10) pielikuma 21.A.9. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) piešķir kompetentajai iestādei piekļuvi jebkuram objektam, ražojumam, daļai, ierīcei, *CMU*, *CMU* sastāvdaļai, dokumentam, uzskaitei, datiem, procesam, procedūrai vai citiem materiāliem, kas vajadzīgi, lai tā vajadzības gadījumā varētu pārskatīt ziņojumus, veikt pārbaudes vai izpildīt vai novērot testēšanu lidojuma laikā un uz zemes, lai pārbaudītu organizācijas sākotnējo un pastāvīgo atbilstību piemērojamajām Regulas (ES) 2018/1139 un tās deleģēto un īstenošanas aktu prasībām;";

11) pielikuma 21.A.11. punktu aizstāj ar šādu:

"21.A.11. **Darbības joma**

Šī apakšiedaļa nosaka procedūru ražojumu un *CMU* tipa sertifikātu un gaisa kuģu ierobežoto tipa sertifikātu izdošanai un nosaka minēto sertifikātu pieteikuma iesniedzēju un turētāju tiesības un pienākumus.";

12) pielikuma 21.A.15. punktu groza šādi:

a) punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) Tipa sertifikāta vai ierobežota tipa sertifikāta pieteikumā ietver vismaz provizoriskus aprakstošus datus par ražojumu, *UAS* vai *CMU* un to ekspluatācijas veidu, kuram pieprasa sertifikāciju. Papildus tajā ietver vai pēc sākotnējā pieteikuma to papildina ar sertifikācijas programmu atbilstības pierādīšanai saskaņā ar 21.A.20. punktu, kurā sniegta visa tālāk norādītā informācija:

1. tipa projekta detalizēts apraksts, ietverot visas sertificējamās konfigurācijas;

2. ierosinātie ekspluatācijas rādītāji un ierobežojumi;

3. ražojuma, *UAS* vai *CMU* paredzētais lietojums un ekspluatācijas veids, kuram pieprasa sertifikāciju;

4. priekšlikums par sākotnējo tipa sertifikācijas bāzi, datu par piemērotību ekspluatācijai sertifikācijas bāzi un vides aizsardzības prasībām, kas sagatavots saskaņā ar 21.B.80., 21.B.82. un 21.B.85. punktā noteiktajām prasībām un variantiem;

5. priekšlikums par sertifikācijas programmas sadalījumu nozīmīgās atbilstības pierādīšanas pasākumu un datu grupās, ietverot priekšlikumu par atbilstības panākšanas līdzekļiem un saistītajiem atbilstības dokumentiem;

6. priekšlikums par nozīmīgo atbilstības pierādīšanas pasākumu un datu grupu novērtēšanu, kurā aplūkota iespējamība, ka pastāv neidentificēta neatbilstība tipa sertifikācijas bāzei, datu par piemērotību ekspluatācijai sertifikācijas bāzei vai vides aizsardzības prasībām, un šādas neatbilstības potenciālā ietekme uz ražojuma un *UAS* drošumu vai vides aizsardzību, vai *CMU* drošumu. Ierosinātajā novērtējumā ņem vērā vismaz tos elementus, kas noteikti 21.B.100. punkta a) apakšpunkta 1.–4. punktā. Pamatojoties uz šo novērtējumu, pieteikums ietver priekšlikumu par Aģentūras iesaisti atbilstības pierādīšanas darbību un datu pārbaudē;

7. projekta grafiks, kurā cita starpā norādīti svarīgi atskaites punkti.";

b) punkta e) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"e) Lielas lidmašīnas vai liela rotorplāna tipa sertifikāta vai ierobežota tipa sertifikāta pieteikums ir derīgs piecus gadus un jebkura cita tipa sertifikāta vai ierobežota tipa sertifikāta pieteikums ir derīgs trīs gadus, izņemot gadījumus, kad pieteikuma iesniedzējs pieteikuma iesniegšanas brīdi pierāda, ka viņa ražojuma, *UAS* vai *CMU* atbilstības pierādīšanai un deklarēšanai nepieciešams ilgāks laikposms, un Aģentūra piekrīt šādam ilgākam laikposmam.";

13) pielikuma 21.A.19. punktu aizstāj ar šādu:

"21.A.19. **Izmaiņas, kam nepieciešams jauns tipa sertifikāts**

Jebkura fiziska vai juridiska persona, kas ierosina ražojuma izmaiņas, iesniedz jauna tipa sertifikāta pieteikumu, ja Aģentūra uzskata, ka projekta, jaudas, vilcējspēka vai masas izmaiņas ir tik lielas, ka nepieciešams būtiski un visaptveroši izskatīt atbilstību piemērojamajai tipa sertifikācijas bāzei.

Jebkura fiziska vai juridiska persona, kas ierosina *UAS* vai *CMU* izmaiņas, iesniedz jauna tipa sertifikāta pieteikumu, ja Aģentūra uzskata, ka projekta izmaiņas ir tik lielas, ka nepieciešams būtiski un visaptveroši izskatīt atbilstību piemērojamajai tipa sertifikācijas bāzei.";

14) pielikuma 21.A.20. punkta d) apakšpunkta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. nav konstatēta neviena iezīme vai raksturlielums, kas var padarīt ražojumu, *UAS* vai *CMU* nedrošu lietojumos, attiecībā uz kuriem ir pieprasīta sertifikācija.";

15) pielikuma 21.A.21. punktu aizstāj ar šādu:

"21.A.21. **Prasības tipa sertifikāta vai ierobežota tipa sertifikāta izdošanai**

a) Lai saņemtu ražojuma vai *CMU* tipa sertifikātu vai gaisa kuģa ierobežotu tipa sertifikātu, ja gaisa kuģis neatbilst Regulas (ES) 2018/1139 II pielikumā noteiktajām pamatprasībām, pieteikuma iesniedzējs:

1. pierāda savu spēju saskaņā ar 21.A.14. punktu;

2. pierāda atbilstību saskaņā ar 21.A.20. punktu;

3. attiecībā uz gaisa kuģa tipa sertifikātu vai ierobežotu tipa sertifikātu pierāda, ka dzinējam vai propelleram, vai abiem, ja tie ir uzstādīti gaisa kuģī:

i) ir tipa sertifikāts, kas izdots vai noteikts saskaņā ar šo regulu; vai

ii) ir nodrošināta atbilstība gaisa kuģa tipa sertifikācijas bāzei, kas noteikta gaisa kuģiem, kuri nav bezpilota gaisa kuģi, vai *UAS* tipa sertifikācijas bāzei bezpilota gaisa kuģiem, kā arī vides aizsardzības prasībām, ko pēc vajadzības noteikusi un paziņojusi Aģentūra, lai nodrošinātu gaisa kuģa drošu lidojumu;

4. attiecībā uz bezpilota gaisa kuģa tipa sertifikātu vai ierobežotu tipa sertifikātu:

i) pierāda atbilstību *UAS* tipa sertifikācijas bāzei saskaņā ar 21.B.80. punktu;

ii) pierāda, ka *CMU* ir tipa sertifikāts, kas izdots saskaņā ar šo regulu, ja *CMU* ir sertificēta atsevišķi no bezpilota gaisa kuģa.

b) Atkāpjoties no a) apakšpunkta 2. punkta, pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma, kas iekļauts 21.A.20. punkta d) apakšpunktā minētajā deklarācijā, pieteikuma iesniedzējam ir tiesības saņemt gaisa kuģa tipa sertifikātu vai ierobežotu tipa sertifikātu, pirms pieteikuma iesniedzējs ir pierādījis atbilstību piemērojamajai datu par piemērotību ekspluatācijai sertifikācijas bāzei, ar nosacījumu, ka pieteikuma iesniedzējs šādu atbilstību pierāda līdz dienai, kurā šie dati ir faktiski jāizmanto.";

16) pielikuma 21.A.31. punktu aizstāj ar šādu:

"21.A.31 **Tipa projekts**

a) Tipa projektu veido:

1. rasējumi un specifikācijas, un minēto rasējumu un specifikāciju saraksts, kas vajadzīgs, lai definētu konfigurāciju un projektētos parametrus ražojumam, *UAS* vai *CMU*, kam pierādīta atbilstība piemērojamajai sertifikācijas bāzei un vides aizsardzības prasībām;

2. informācija par materiāliem un procesiem un par ražojuma un *CMU* ražošanas un montāžas metodēm, kas vajadzīgas, lai nodrošinātu ražojuma un *CMU* atbilstību;

3. lidojumderīguma uzturēšanas norādījumu nodaļa par apstiprinātajiem lidojumderīguma ierobežojumiem, kā definēts piemērojamajās sertifikācijas specifikācijās; un

4. visi citi dati, kas ļauj ar salīdzināšanas palīdzību noteikt tā paša tipa vēlāku ražojumu un *CMU* lidojumderīgumu un attiecīgā gadījumā vidiskos raksturlielumus.

b) Katru tipa projektu atbilstoši identificē.";

17) pielikuma 21.A.33. punkta b) apakšpunkta 1. punkta ii) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"ii) ražojumu daļas un *CMU* sastāvdaļas pienācīgi atbilst ierosinātā tipa projekta rasējumiem; un";

18) pielikuma 21.A.35. punktu groza šādi:

a) punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) Pieteikuma iesniedzējs veic visus izmēģinājuma lidojumus, ko Aģentūra uzskata par vajadzīgiem, lai noteiktu:

1. atbilstību piemērojamajai tipa sertifikācijas bāzei un vides aizsardzības prasībām; un

2. vai ir pietiekama pārliecība, ka gaisa kuģi, to daļas, ierīces, *UAS* vai *CMU* ir uzticamas un darbojas pareizi, lai gaisa kuģus, *UAS* un *CMU* varētu sertificēt saskaņā ar šo pielikumu, izņemot:

i) planierus, kas nav bezpilota planieri, un planierus ar dzinēju, kas nav bezpilota planieri ar dzinēju;

ii) gaisa balonus un dirižabļus, kas definēti *ELA1* vai *ELA2*;

iii) lidmašīnas, kas nav bezpilota lidmašīnas un kuru maksimālā pacelšanās masa (*MTOM*) ir 2 722 kg vai mazāka.";

b) punkta f) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"f) Izmēģinājuma lidojumi, kas noteikti b) apakšpunkta 2. punktā, ietver:

1. attiecībā uz gaisa kuģiem, kas nav bezpilota gaisa kuģi:

i) vismaz 150 lidojuma stundas, ko Aģentūra uzskata par nepieciešamām, lai nodrošinātu, ka pirms gaisa kuģa nodošanas ekspluatācijā ir pierādīts tā ekspluatācijas drošums;

ii) vismaz 300 ekspluatācijas stundas ar pilnu tipa sertifikātam atbilstošu dzinēju komplektu konkrēti attiecībā uz gaisa kuģi ar tāda tipa turbodzinējiem, kas iepriekš nav izmantoti sertificēta tipa gaisa kuģī;

2. attiecībā uz *UAS* un *CMU* – lidojuma stundas, ko Aģentūra uzskata par nepieciešamām, ņemot vērā gaisa kuģu un *CMU* konstrukcijas sarežģītības pakāpi un to radīto drošuma apdraudējumu, lai nodrošinātu, ka pirms gaisa kuģu un *CMU* nodošanas ekspluatācijā ir pierādīts to ekspluatācijas drošums.";

19) pielikuma 21.A.41. punktu aizstāj ar šādu:

"21.A.41. **Tipa sertifikāts**

Tipa sertifikāts un ierobežotais tipa sertifikāts ietver tipa projektu, ekspluatācijas ierobežojumus, lidojumderīguma uzturēšanas norādījumus, tipa sertifikāta lidojumderīguma un emisiju datu lapu, piemērojamo tipa sertifikācijas bāzi un vides aizsardzības prasības, pēc kurām Aģentūra fiksē atbilstību, un visus citus nosacījumus vai ierobežojumus, kuri noteikti ražojumam, *UAS* vai *CMU* piemērojamajās sertifikācijas specifikācijās un vides aizsardzības prasībās. Turklāt gan gaisa kuģa tipa sertifikāts, gan ierobežotais tipa sertifikāts ietver piemērojamo datu par piemērotību ekspluatācijai sertifikācijas bāzi, datus par piemērotību ekspluatācijai un tipa sertifikāta trokšņa līmeņa datu lapu. Gaisa kuģa tipa sertifikāta un ierobežota tipa sertifikāta datu lapā iekļauj ierakstu par CO_2 emisiju atbilstību un dzinēja tipa sertifikāta datu lapā iekļauj ierakstu par izplūdes gāzu emisiju atbilstību.";

20) pielikuma 21.A.90.B punkta a) apakšpunkta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. attiecībā uz:

i) lidmašīnām ar 5 700 kg vai mazāku maksimālo pacelšanās masu (*MTOM*);

ii) rotorplāniem ar 3 175 kg vai mazāku *MTOM*;

iii) planieriem, planieriem ar dzinēju, gaisa baloniem un dirižabļiem, kā definēts *ELA1* vai *ELA2*;

iv) gaisa kuģiem ar *VTOL* spēju ar 5 700 kg vai mazāku *MTOM*;";

21) pielikuma 21.A.91. punktu aizstāj ar šādu:

"21.A.91. **Tipa sertifikāta izmaiņu klasifikācija**

Tipa sertifikāta izmaiņas klasificē kā "sīkas" un "lielākas". "Sīkas izmaiņas" būtiski neietekmē ražojuma vai *UAS* masu, līdzsvaru, konstrukcijas stiprību, uzticamību, ekspluatācijas īpašības, datus par piemērotību ekspluatācijai vai citus parametrus, kas ietekmē ražojuma vai *UAS* lidojumderīgumu, vai tā vidiskos raksturlielumus, vai būtiski neietekmē *CMU* uzticamību, ekspluatācijas īpašības vai citus parametrus, kas ietekmē tās lidojumderīgumu. Neskarot 21.A.19. punktu, visas pārējās izmaiņas šajā apakšiedaļā ir "lielākas izmaiņas". Lielākas un sīkas izmaiņas apstiprina saskaņā ar attiecīgi 21.A.95. vai 21.A.97. punktu un atbilstoši identificē.";

22) pielikuma 21.A.93. punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) Pieteikumā ietver vai pēc sākotnējā pieteikuma to papildina ar sertifikācijas programmu atbilstības pierādīšanai saskaņā ar 21.A.20. punktu, kas sastāv no:

1. izmaiņu apraksta, kas identificē:

i) ražojuma, *UAS* vai *CMU* konfigurāciju(-as) tipa sertifikātā, kurā(-ās) tiks veiktas izmaiņas;

ii) visas tās tipa sertifikātā ietvertā ražojuma, *UAS* vai *CMU* jomas, tajā skaitā apstiprinātās rokasgrāmatas, kurās tiek veiktas izmaiņas vai kuras šādas izmaiņas ietekmē; un

iii) visas nepieciešamās izmaiņas datos par piemērotību ekspluatācijai, ja attiecīgās izmaiņas ietekmē datus par piemērotību ekspluatācijai;

2. jebkādu atkārtotu pārbaužu identifikācijas, kas nepieciešamas, lai pierādītu izmaiņas un izmaiņu ietekmēto jomu atbilstību piemērojamajai tipa sertifikācijas bāzei, datu par piemērotību ekspluatācijai sertifikācijas bāzei un vides aizsardzības prasībām; un

3. attiecībā uz tipa sertifikāta lielākām izmaiņām:

i) priekšlikuma par sākotnējo tipa sertifikācijas bāzi, datu par piemērotību ekspluatācijai sertifikācijas bāzi un vides aizsardzības prasībām, kas sagatavots saskaņā ar 21.A.101. punktā noteiktajām prasībām un variantiem;

ii) priekšlikuma par sertifikācijas programmas sadalījumu nozīmīgās atbilstības pierādīšanas pasākumu un datu grupās, ietverot priekšlikumu par atbilstības panākšanas līdzekļiem un saistītajiem atbilstības dokumentiem;

iii) priekšlikuma par nozīmīgo atbilstības pierādīšanas pasākumu un datu grupu novērtēšanu, kurā aplūkota iespējamība, ka pastāv neidentificēta neatbilstība tipa sertifikācijas bāzei, datu par piemērotību ekspluatācijai sertifikācijas bāzei vai vides aizsardzības prasībām, un minētās neatbilstības potenciālā ietekme uz ražojuma un *UAS* drošumu vai vides aizsardzību, vai *CMU* drošumu. Ierosinātajā novērtējumā ņem vērā vismaz tos elementus, kas noteikti 21.B.100. punkta a) apakšpunkta 1.–4. punktā. Pamatojoties uz šo novērtējumu, pieteikums ietver priekšlikumu par Aģentūras iesaisti atbilstības pierādīšanas darbību un datu pārbaudē; un

iv) projekta grafika, kurā cita starpā norādīti svarīgi atskaites punkti.";

23) pielikuma 21.A.95. punktu groza šādi:

a) punkta b) apakšpunkta 4. punktu aizstāj ar šādu:

"4. kad nav konstatēta neviena iezīme vai raksturlielums, kas var padarīt ražojumu vai *CMU* nedrošu lietojumos, attiecībā uz kuriem ir prasīta sertifikācija.";

b) punkta d) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"d) Atkāpjoties no a) apakšpunkta, pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma, kas ietverts 21.A.20. punkta d) apakšpunktā minētajā deklarācijā, gaisa kuģa tipa sertifikāta sīkas izmaiņas drīkst apstiprināt, pirms pierādīta atbilstība piemērojamajai datu par piemērotību ekspluatācijai sertifikācijas bāzei, ar nosacījumu, ka pieteikuma iesniedzējs šādu atbilstību pierāda līdz dienai, kurā šos datus faktiski izmanto.";

24) pielikuma 21.A.97. punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"c) Atkāpjoties no b) apakšpunkta 2. un 3. punkta, pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma, kas ietverts 21.A.20. punkta d) apakšpunktā minētajā deklarācijā, gaisa kuģa tipa sertifikāta lielākas izmaiņas drīkst apstiprināt, pirms pierādīta atbilstība piemērojamajai datu par piemērotību ekspluatācijai sertifikācijas bāzei, ar nosacījumu, ka pieteikuma iesniedzējs šādu atbilstību pierāda līdz dienai, kurā šos datus faktiski izmanto.";

25) pielikuma 21.A.101. punkta a) un b) apakšpunktu aizstāj šādiem:

"a) Tipa sertifikāta lielākas izmaiņas un šādu izmaiņu ietekmētās jomas atbilst vai nu sertifikācijas specifikācijām, kas izmainītajam ražojumam, *UAS* vai *CMU* piemērojamas dienā, kad iesniegts izmaiņu pieteikums, vai sertifikācijas specifikācijām, kas kļuvušas piemērojamas pēc minētā datuma saskaņā ar f) apakšpunktu. Pieteikuma derīgumu nosaka saskaņā ar 21.A.93. punkta c) apakšpunktu. Turklāt izmainītais ražojums vai izmainītā *UAS* atbilst vides aizsardzības prasībām, ko Aģentūra noteikusi saskaņā ar 21.B.85. punktu.

b) Izņemot h) apakšpunktā noteiktos gadījumus, atkāpjoties no a) apakšpunkta, jebkurā no turpmāk minētajām situācijām drīkst izmantot agrāku a) apakšpunktā minēto sertifikācijas specifikāciju un jebkuru citu tieši saistītu sertifikācijas specifikāciju grozījumu, ja vien šis agrākais grozījums nav kļuvis piemērojams pirms dienas, kurā ir kļuvušas piemērojamas attiecīgās sertifikācijas specifikācijas, kas tipa sertifikātā iekļautas ar atsauci:

1. izmaiņas, ko Aģentūra neuzskata par svarīgām – nosakot, vai konkrētas izmaiņas ir svarīgas, Aģentūra izskata izmaiņas saistībā ar visām iepriekšējām attiecīgajām projekta izmaiņām un visiem attiecīgajiem grozījumiem piemērojamajās sertifikācijas specifikācijās, kas ar atsauci iekļautas ražojuma vai *CMU* tipa sertifikātā. Izmaiņas, kas atbilst vienam no šādiem kritērijiem, tiek automātiski uzskatītas par svarīgām:

i) vispārējā konfigurācija vai uzbūves principi nav saglabāti;

ii) pieņēmumi, kas izmantoti pārveidojamā ražojuma, *UAS* vai *CMU* sertificēšanai, nepaliek spēkā;

2. katra joma, sistēma, daļa, ierīce vai *CMU* sastāvdaļa, ko Aģentūra uzskata par attiecīgo izmaiņu neietekmētu;

3. katra joma, sistēma, daļa, ierīce vai *CMU* sastāvdaļa, kuru ietekmē attiecīgās izmaiņas un attiecībā uz kuru Aģentūra uzskata, ka atbilstība sertifikācijas specifikācijām, kas minētas a) apakšpunktā, jūtami neietekmē pārveidotā ražojuma, pārveidotās *UAS* vai pārveidotās *CMU* drošuma līmeni vai ir nepraktiska.";

26) pielikuma 21.A.108. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) lai visiem zināmajiem pārveidoto gaisa kuģu ES ekspluatantiem būtu pieejams vismaz viens komplekts ar izmaiņām datos par piemērotību ekspluatācijai, kas izstrādāts saskaņā ar piemērojamo datu par piemērotību ekspluatācijai sertifikācijas bāzi, pirms mācību organizācijai vai ES ekspluatantam jāizmanto šie dati par piemērotību ekspluatācijai, un";

27) pielikuma 21.A.115. punktu groza šādi:

a) punkta b) apakšpunkta 5. punkta ii) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"ii) tipa sertifikāta turētājs ir piekritis sadarboties ar papildu tipa sertifikāta turētāju, lai nodrošinātu visu pārveidotā ražojuma, pārveidotās *UAS* vai pārveidotās *CMU* lidojumderīguma uzturēšanas pienākumu izpildi, gādājot par atbilstību 21.A.44. un 21.A.118A. punktam.";

b) punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"c) Atkāpjoties no b) apakšpunkta 3. un 4. punkta, pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma, kas iekļauts 21.A.20. punkta d) apakšpunktā minētajā deklarācijā, pieteikuma iesniedzējam ir tiesības saņemt gaisa kuģa papildu tipa sertifikātu, kas izdots, pirms pieteikuma iesniedzējs ir pierādījis atbilstību piemērojamajai datu par piemērotību ekspluatācijai sertifikācijas bāzei, ar nosacījumu, ka pieteikuma iesniedzējs šādu atbilstību pierāda līdz dienai, kurā šie dati ir faktiski jāizmanto.";

28) pielikuma 21.A.117. punktu aizstāj ar šādu:

"21.A.117. **Izmaiņas tajā ražojuma daļā, uz ko attiecas papildu tipa sertifikāts**

a) Sīkas izmaiņas tajā ražojuma, *UAS* vai *CMU daļā*, uz ko attiecas papildu tipa sertifikāts, klasificē un apstiprina saskaņā ar D apakšiedaļu.

b) Katras lielākas izmaiņas tajā ražojuma, *UAS* vai *CMU daļā*, uz ko attiecas papildu tipa sertifikāts, apstiprina kā atsevišķu papildu tipa sertifikātu saskaņā ar šo apakšiedaļu.

c) Atkāpjoties no b) apakšpunkta, lielākas izmaiņas tajā ražojuma, *UAS* vai *CMU daļā*, uz ko attiecas papildu tipa sertifikāts, kuru iesniedzis pats papildu tipa sertifikāta turētājs, drīkst apstiprināt kā esošā papildu tipa sertifikāta izmaiņas.";

29) pielikuma 21.A.118.A punkta a) apakšpunkta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. kas netieši izriet no sadarbības ar tipa sertifikāta turētāju saskaņā ar 21.A.115. punkta b) apakšpunkta 5. punkta ii) apakšpunktu;";

30) pielikuma 21.A.120.B punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) lai visiem zināmajiem pārveidoto gaisa kuģu ES ekspluatantiem būtu pieejams vismaz viens komplekts ar izmaiņām datos par piemērotību ekspluatācijai, kas izstrādāts saskaņā ar piemērojamo datu par piemērotību ekspluatācijai sertifikācijas bāzi, pirms mācību organizācija vai ES ekspluatants izmanto šos datus par piemērotību ekspluatācijai, un";

31) pielikuma 21.A.121. punktu aizstāj ar šādu:

"21.A.121. **Darbības joma**

a) Šī apakšiedaļa nosaka procedūru, saskaņā ar kuru pierāda atbilstību tāda ražojuma, daļas, ierīces, *CMU* un *CMU* sastāvdaļas, ko paredzēts ražot bez ražošanas organizācijas apstiprinājuma saskaņā ar G apakšiedaļu, piemērojamajiem projekta datiem.

b) Šajā apakšiedaļā noteikti saskaņā ar šo apakšiedaļu ražota ražojuma, daļas, ierīces, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļas ražotāja pienākumi.";

32) pielikuma 21.A.122. punktu groza šādi:

a) ievadteikumu aizstāj ar šādu:

"Jebkura fiziska vai juridiska persona var iesniegt pieteikumu, lai pierādītu atsevišķu ražojumu, daļu, ierīču, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļu, uz ko attiecas šī apakšiedaļa, atbilstību, ja:";

b) punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) tā ir turētāja vai ir iesniegusi pieteikumu apstiprinājumam, kas attiecas uz minētā ražojuma, daļas, ierīces, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļas projektu; vai";

33) pielikuma 21.A.124. punktu aizstāj ar šādu:

"21.A.124. **Pieteikums**

a) Visi vienošanās pieteikumi atsevišķu ražojumu, daļu, ierīču, *CMU* un *CMU* sastāvdaļu, uz ko attiecas šī apakšiedaļa, atbilstības pierādīšanai iesniedzami kompetentās iestādes noteiktā formā un veidā.

b) Šāds pieteikums ietver:

1. datus, kas attiecīgā gadījumā pierāda, ka:

i) ražošanas organizācijas apstiprinājuma izdošana saskaņā ar G apakšiedaļu būtu neatbilstoša; vai

ii) ražojuma, daļas, ierīces, *UAS*, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļas, uz ko attiecas šī apakšiedaļa, sertifikācija vai apstiprināšana vajadzīga līdz ražošanas organizācijas apstiprinājuma izdošanai saskaņā ar G apakšiedaļu;

2. tās informācijas izklāstu, kas noteikta 21.A.125.A punkta b) apakšpunktā.";

34) pielikuma 21.A.125.A punktu groza šādi:

a) ievadteikumu aizstāj ar šādu:

"Pieteikuma iesniedzējam ir tiesības saņemt vienošanās dokumentu, ko izdevusi kompetentā iestāde, kura piekrīt atbilstības pierādīšanai attiecībā uz atsevišķiem ražojumiem, daļām, ierīcēm, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļām, uz ko attiecas šī apakšiedaļa, pēc:";

b) punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) tādas ražošanas pārbaudes sistēmas izveidošanas, kas nodrošina, ka visi ražojumi, daļas, ierīces, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļas atbilst piemērojamajiem projekta datiem un ir ekspluatācijai drošā stāvoklī;";

35) pielikuma 21.A.125.C punkta a) apakšpunkta 3. punktu aizstāj ar šādu:

"3. ražošanas organizācija spēj sniegt kompetentajai iestādei pierādījumu, kas apliecina, ka tā uztur apmierinošu to ražojumu, daļu, ierīču, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļu ražošanas kontroli, uz ko attiecas vienošanās dokuments;";

36) pielikuma 21.A.126. punktu groza šādi:

a) punkta a) apakšpunkta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. saņemtie materiāli un pirktās vai apakšlīgumā paredzētās daļas ir tās, kas precizētas piemērojamajos projekta datos;";

b) punkta a) apakšpunkta 3. punktu aizstāj ar šādu:

"3. procesi, ražošanas paņēmieni un montāžas metodes, kas iespaido gatavā ražojuma, daļas, ierīces, *UAS*, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļas kvalitāti un drošumu, ir pilnveidoti saskaņā ar specifikācijām, kuras apstiprinājusi kompetentā iestāde;";

c) punkta a) apakšpunkta 4. punktu aizstāj ar šādu:

"4. projekta izmaiņas, tostarp materiālu aizstāšana, ir apstiprinātas saskaņā ar šo pielikumu un pārbaudītas pirms to iekļaušanas gatavajā ražojuma daļā, ierīcē, *UAS*, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļā.";

d) punkta b) apakšpunkta 4. un 5. punktu aizstāj ar šādiem:

"4. izbrāķētos materiālus un daļas nošķir un identificē tā, lai nepieļautu to uzstādīšanu gatavajā ražojumā, daļā, ierīcē, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļā;

5. materiālus un daļas, kas aizturēti tādēļ, ka tiem ir atkāpes no tipa projekta vai ražošanas specifikācijām, un kuru uzstādīšana gatavajā ražojumā, daļā, ierīcē, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļā ir apsverama, pakļauj apstiprinātai konstrukcijas un ražošanas pārbaudes procedūrai; tos materiālus un daļas, kas ar minēto procedūru ir atzīti par darbspējīgiem, pienācīgi identificē un atkārtoti pārbauda, vai tie nav jāpārtaisa vai jāremontē; tos materiālus un daļas, kas ar minēto procedūru ir izbrāķēti, marķē un no tiem atbrīvojas, lai nodrošinātu to neiekļaušanu galaproduktā;";

37) pielikuma 21.A.128. punktu aizstāj ar šādu:

"21.A.128. **Testi: dzinēji, propelleri, vadības un uzraudzības iekārtas (*CMU*)**

Katrs tādu dzinēju, propelleru vai *CMU* ražotājs, kas ražoti saskaņā ar šo apakšiedaļu, pakļauj katru dzinēju, maināma soļa propelleru vai *CMU* pieļaujamam funkcionālam testam, kas precizēts tipa sertifikāta turētāja dokumentācijā, lai konstatētu, vai tas darbojas atbilstīgi visā ekspluatācijas diapazonā, kam tā tips ir sertificēts, izmantojot to kā līdzekli, lai noskaidrotu būtiskos aspektus attiecībā uz atbilstību 21.A.125.A punkta a) apakšpunktam.";

38) pielikuma 21.A.129. punktu aizstāj ar šādu:

"21.A.129. **Ražošanas organizācijas pienākumi**

Katrs tāda ražojuma, daļas, ierīces, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļas ražotājs, kas ražota saskaņā ar šo apakšiedaļu:

a) dara katru ražojumu, daļu, ierīci, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļu pieejamu kompetentās iestādes pārbaudei;

b) glabā ražošanas vietā tehniskos datus un rasējumus, kas vajadzīgi, lai konstatētu, vai ražojums, daļa, ierīce, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļa atbilst piemērojamajiem projekta datiem;

c) uztur ražošanas pārbaudes sistēmu, kas nodrošina, ka visi ražojumi, daļas, ierīces, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļas atbilst piemērojamajiem projekta datiem un ir ekspluatācijai drošā stāvoklī;

d) sniedz palīdzību tipa sertifikāta, ierobežota tipa sertifikāta vai projekta apstiprinājuma turētājam visās lidojumderīguma uzturēšanas darbībās, kas saistītas ar saražotajiem ražojumiem, daļām, ierīcēm, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļām;

e) nodrošina atbilstību šīs iedaļas A apakšiedaļai.";

39) pielikuma 21.A.130. punktu aizstāj ar šādu:

"21.A.130. **Atbilstības apliecinājums**

a) Katrs tāda ražojuma, daļas, ierīces, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļas ražotājs, kas ražota saskaņā ar šo apakšiedaļu, sagādā atbilstības apliecinājumu – *EASA* 52. veidlapu (sk. VIII papildinājumu) sakomplektētam gaisa kuģim vai *EASA* 1. veidlapu (sk. I papildinājumu) citiem ražojumiem, daļām, ierīcēm, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļām. Šo apliecinājumu ir parakstījusi pilnvarota persona, kas ražošanas organizācijā ieņem atbildīgu amatu.

b) Atbilstības apliecinājums ietver visu turpmāk minēto:

1. apliecinājumu katram ražojumam, daļai, ierīcei, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļai, ka ražojums, daļa, ierīce, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļa atbilst apstiprinātajiem projekta datiem un ir ekspluatācijai drošā stāvoklī;

2. apliecinājumu katram gaisa kuģim, ka gaisa kuģis ir pārbaudīts lidojuma laikā un uz zemes saskaņā ar 21.A.127. punkta a) apakšpunktu;

3. apliecinājumu katram dzinējam, maināma soļa propelleram vai *CMU*, ka ražotājs attiecīgajam dzinējam, maināma soļa propelleram vai *CMU* ir veicis noslēguma funkcionālo testu saskaņā ar 21.A.128. punktu;

4. papildus vides aizsardzības prasību gadījumā:

i) paziņojumu, ka sakomplektētais dzinējs atbilst dzinēja ražošanas dienā piemērojamajām dzinēja izplūdes gāzu emisiju prasībām; un

ii) paziņojumu, ka sakomplektētā lidmašīna atbilst CO_2 emisiju prasībām, kas piemērojamas dienā, kad izdots tās pirmais lidojumderīguma sertifikāts.

c) Katrs a) apakšpunktā minētā ražojuma, daļas, ierīces, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļas ražotājs uzrāda esošo atbilstības apliecinājumu, lai kompetentā iestāde to validētu, jebkurā no šādām situācijām:

1. pirmo reizi nododot īpašumtiesības uz šādu ražojumu, daļu, ierīci, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļu;

2. iesniedzot pieteikumu gaisa kuģa lidojumderīguma sākotnējā sertifikāta saņemšanai;

3. iesniedzot pieteikumu dzinēja, propellera, daļas, ierīces, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļas lidojumderīguma sākotnējā apliecinājuma dokumenta saņemšanai.

d) Kompetentā iestāde atbilstības apliecinājumu validē ar parakstu, ja pēc pārbaudes tā uzskata, ka ražojums, daļa, ierīce, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļa atbilst piemērojamajiem projekta datiem un ir ekspluatācijai drošā stāvoklī.";

40) pielikuma 21.A.131. punktu aizstāj ar šādu:

"21.A.131. **Darbības joma**

Šajā apakšiedaļā:

a) noteikta procedūra ražošanas organizācijas apstiprinājuma izdošanai ražošanas organizācijai, kas pierāda ražojumu, daļu, ierīču, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļu atbilstību piemērojamajiem projekta datiem;

b) noteiktas šādu apstiprinājumu pieteikumu iesniedzēju vai turētāju tiesības un pienākumi.";

41) pielikuma 21.A.139. punkta d) apakšpunktu groza šādi:

a) apakšpunkta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. nodrošina, ka katrs ražojums, daļa, ierīce *CMU* vai *CMU* sastāvdaļa, ko saražo organizācija vai tās partneri vai ko piegādā no trešām personām vai apakšlīgumā ar tām, atbilst piemērojamajiem projekta datiem un ir ekspluatācijai drošā stāvoklī, kas ļauj izmantot 21.A.163. punktā noteiktās prerogatīvas;";

b) apakšpunkta 2. punkta iii) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"iii) pārbaudi, vai ienākošie ražojumi, daļas, materiāli, iekārtas, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļas, ieskaitot elementus, ko ražojumu pircēji piegādā jaunus vai lietotus, ir tie, kas specificēti piemērojamajos projekta datos;";

42) pielikuma 21.A.147. punktu aizstāj ar šādu:

"21.A.147. **Ražošanas vadības sistēmas izmaiņas**

Pēc ražošanas organizācijas apstiprinājuma sertifikāta izdošanas katras ražošanas vadības sistēmas izmaiņas, kuras ir svarīgas ražojuma, daļas, ierīces, *UAS*, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļas atbilstības pierādīšanai vai lidojumderīguma vai vides aizsardzības raksturlielumiem, pirms īstenošanas apstiprina kompetentā iestāde. Ražošanas organizācija iesniedz kompetentajai iestādei apstiprinājuma pieteikumu, kurā pierāda, ka turpinās ievērot šā pielikuma prasības";

43) pielikuma 21.A.151. punktu aizstāj ar šādu:

"21.A.151. **Apstiprinājuma noteikumi**

Apstiprinājuma noteikumi identificē darbības jomu, ražojumus vai daļu un ierīču kategorijas, vai abus, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļas, vai abas, attiecībā uz ko turētājam ir tiesības izmantot prerogatīvas, kas paredzētas 21.A.163. punktā.

Minētos noteikumus izdod kā ražošanas organizācijas apstiprinājuma daļu.";

44) pielikuma 21.A.159. punkta a) apakšpunkta 3. punktu aizstāj ar šādu:

"3. ražošanas organizācija spēj kompetentajai iestādei iesniegt pierādījumus, ka pastāvīgi apmierinoši kontrolē to ražojumu, daļu, ierīču, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļu izgatavošanu, uz kuriem attiecas apstiprinājums;";

45) pielikuma 21.A.163. punktu groza šādi:

a) punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) tādu sakomplektētu gaisa kuģu gadījumā, par kuriem izdots tipa sertifikāts, un pēc tam, kad saistībā ar gaisa kuģi vai *UAS* uzrādīts attiecīgs atbilstības apliecinājums (*EASA* 52. veidlapa), kas izdots atbilstoši šā pielikuma 21.A.174. un 21.A.204. punktam vai atbilstoši Ib pielikuma (21. daļas *Light*) 21.L.A.143. punkta c) apakšpunktam un 21.L.A.163. punktam, – saņemt gaisa kuģa lidojumderīguma sertifikātu un trokšņa līmeņa sertifikātu bez papildu pierādījumiem;";

b) punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"c) citu ražojumu, daļu, ierīču, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļu gadījumā – izdot autorizētus izmantošanas sertifikātus (*EASA* 1. veidlapa) saskaņā ar šā pielikuma G apakšiedaļu vai saskaņā ar Ib pielikuma (21. daļas *Light*) G apakšiedaļu bez papildu pierādījumiem;";

46) pielikuma 21.A.165. punktu groza šādi:

a) punkta c) apakšpunktu groza šādi:

i) apakšpunkta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. pirms *EASA* 1. veidlapas izdošanas, lai apliecinātu atbilstību apstiprinātajiem vai deklarētajiem projekta datiem un ekspluatācijai drošu stāvokli, konstatē, ka citi ražojumi, daļas, ierīces, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļas ir sakomplektētas un atbilst apstiprinātajiem projekta datiem un ir ekspluatācijai drošā stāvoklī;";

ii) apakšpunkta 4. punktu aizstāj ar šādu:

"4. pirms *EASA* 1. veidlapas kā atbilstības sertifikāta izdošanas konstatē, ka citi ražojumi, daļas, ierīces, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļa atbilst piemērojamajiem datiem;";

b) punkta d) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"d) sniedz palīdzību tipa sertifikāta vai cita projekta apstiprinājuma turētājam vai fiziskai vai juridiskai personai, kura sniegusi projekta atbilstības deklarāciju saskaņā ar Ib pielikuma (21. daļas *Light*) A iedaļas C apakšiedaļu, visās lidojumderīguma uzturēšanas darbībās, kas saistītas ar saražotajiem ražojumiem, daļām, ierīcēm, *UAS*, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļām;";

47) pielikuma 21.A.174. punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) Visos lidojumderīguma sertifikāta vai ierobežota lidojumderīguma sertifikāta pieteikumos iekļauj:

1. tā lidojumderīguma sertifikāta klasi, par kuru ir iesniegts pieteikums;

2. attiecībā uz jauniem gaisa kuģiem:

i) atbilstības apliecinājumu:

— ▌kas izdots saskaņā ar 21.A.163. punkta b) apakšpunktu vai

— ▌kas izdots saskaņā ar 21.A.130. punktu un ir kompetentās iestādes validēts, vai

— ▌attiecībā uz importētiem gaisa kuģiem – atbilstības apliecinājumu, kas izdots saskaņā ar 21.A.163. punkta b) apakšpunktu, vai – tāda gaisa kuģa gadījumā, kas importēts saskaņā ar šīs regulas 9. panta 2. punktu, – eksportētājas iestādes parakstītu apliecinājumu, ka gaisa kuģis atbilst Aģentūras apstiprinātam projektam;

ii) ziņojumu par svara un smaguma centra izvietojumu ar iekraušanas plānu, ja tas prasīts konkrētajam gaisa kuģim piemērojamajās sertifikācijas specifikācijās; un

iii) gaisa kuģa lidojumu rokasgrāmatu, ja tas prasīts konkrētajam gaisa kuģim piemērojamajās sertifikācijas specifikācijās;

3. attiecībā uz lietotiem gaisa kuģiem, kuru izcelsme ir:

i) dalībvalstī, – lidojumderīguma pārbaudes sertifikātu, kas izdots saskaņā ar Komisijas Regulas (ES) Nr. 1321/2014 (*) I pielikumu (M daļu) vai Vb pielikumu (ML daļu), vai arī saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 I pielikumu (ML.UAS daļu);

ii) trešā valstī:

— ▌valsts, kurā gaisa kuģis ir vai bija reģistrēts, kompetentās iestādes apliecinājumu, kas atspoguļo gaisa kuģa lidojumderīguma statusu valsts reģistrā nodošanas laikā;

— ▌ziņojumu par svara un smaguma centra izvietojumu ar iekraušanas plānu, ja tas prasīts konkrētajam gaisa kuģim piemērojamajās sertifikācijas specifikācijās;

— ▌gaisa kuģa lidojumu rokasgrāmatu, ja tas prasīts konkrētajam gaisa kuģim piemērojamajās lidojumderīguma normās;

— ▌iepriekšējus uzskaites datus, kas ļauj noteikt gaisa kuģa ražošanas, modifikāciju un tehniskās apkopes standartus, tajā skaitā visus ierobežojumus, kuri saistīti ar ierobežotu lidojumderīguma sertifikātu, kas izdots saskaņā ar 21.B.327. punktu;

— ▌rekomendāciju lidojumderīguma sertifikāta vai ierobežota lidojumderīguma sertifikāta izdošanai un lidojumderīguma pārbaudes sertifikāta izdošanai pēc lidojumderīguma pārbaudes saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1321/2014 (*) I pielikumu (M daļu), vai lidojumderīguma pārbaudes sertifikāta izdošanai saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1321/2014 Vb pielikumu (ML daļu), vai arī saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 I pielikumu (ML.UAS daļu);

— ▌datumu, kurā izdots pirmais lidojumderīguma sertifikāts, un, ja piemēro Čikāgas konvencijas 16. pielikuma III sējumā noteiktos standartus, CO_2 metriskās vērtības datus.

(*) Komisijas Regula (ES) Nr. 1321/2014 (2014. gada 26. novembris) par gaisa kuģu un aeronavigācijas ražojumu, daļu un ierīču lidojumderīguma uzturēšanu un šo uzdevumu izpildē iesaistīto organizāciju un personāla apstiprināšanu (OV L 362, 17.12.2014., 1. lpp.).";

48) pielikuma 21.A.179. punkta a) apakšpunkta 2. punkta i) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"i) "pēc iepriekšējā lidojumderīguma sertifikāta un derīga lidojumderīguma pārbaudes sertifikāta uzrādīšanas, kas izdoti attiecīgi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1321/2014 I pielikumu (M daļu) vai Vb pielikumu (ML daļu), vai arī saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 I pielikumu (ML.UAS daļu);";

49) pielikuma 21.A.239. punkta d) apakšpunktu groza šādi:

a) 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. "izveido, īsteno un uztur sistēmu projekta kontrolei un pārraudzībai un ražojumu, daļu, ierīču, *UAS*, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļu, uz ko attiecas apstiprinājuma noteikumi, projekta izmaiņu un remontu kontrolei un pārraudzībai. Minētā sistēma:

i) ietver lidojumderīguma funkciju, kuras uzdevums ir nodrošināt, ka ražojumu, daļu, ierīču, *UAS*, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļu projekts vai to projekta izmaiņas un remonti atbilst piemērojamajai tipa sertifikācijas bāzei, piemērojamajai datu par piemērotību ekspluatācijai sertifikācijas bāzei un piemērojamajām vides aizsardzības prasībām;

ii) nodrošina, ka projektēšanas organizācija pienācīgi izpilda savus pienākumus saskaņā ar šo pielikumu un saskaņā ar 21.A.251. punktu izdotā apstiprinājuma noteikumiem;";

b) 3. punktu aizstāj ar šādu:

"3. nosaka, kādā veidā projektēšanas vadības sistēma atbild par partneru vai apakšuzņēmēju projektēto daļu, ierīču vai *CMU* sastāvdaļu vai izpildīto uzdevumu pieņemamību, ar paņēmieniem, uz kuriem attiecas rakstiskas procedūras.";

50) pielikuma 21.A.243. punktu groza šādi:

a) punkta a) apakšpunkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"a) Projektēšanas organizācija projektēšanas vadības sistēmā izveido rokasgrāmatu, kurā tieši vai ar atsauci apraksta organizāciju, tās attiecīgo politiku, procesus un procedūras, projektēšanas darba veidu un ražojumu, daļu, ierīču, *UAS*, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļu kategorijas, kurām projektēšanas organizācijai ir projektēšanas organizācijas apstiprinājums, kā noteikts saskaņā ar 21.A.251. punktu izdotajos apstiprinājuma noteikumos, un attiecīgā gadījumā tās partneru vai apakšuzņēmēju saskarnes un kontroli, un iesniedz šo rokasgrāmatu Aģentūrai.";

b) punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) Ja kādas daļas, ierīces vai *CMU* sastāvdaļas vai kādas ražojumu, *UAS* vai *CMU* izmaiņas projektē partnerorganizācijas vai apakšuzņēmēji, rokasgrāmatā dod pārskatu par to, kā projektēšanas organizācija spēj par visām daļām, ierīcēm vai *CMU* sastāvdaļām pierādīt atbilstību saskaņā ar 21.A.239. punkta d) apakšpunkta 2. punktu, un tieši vai ar atsauci iekļauj tādam pārskatam vajadzīgos aprakstus un informāciju par minēto partnerorganizāciju vai apakšuzņēmēju projektēšanas darbībām un organizāciju.";

51) pielikuma 21.A.245. punkta e) apakšpunkta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. visās tehniskajās struktūrvienībās personāls ir pietiekamā skaitā un ar pietiekamu pieredzi, un tam dotas pienācīgas pilnvaras veikt uzticētos pienākumus, un objekti, iekārtas un telpas ir piemēroti tam, lai personāls varētu izpildīt ražojuma, *UAS* vai *CMU* lidojumderīguma, datu par piemērotību ekspluatācijai un vides aizsardzības prasības;";

52) pielikuma 21.A.247. punktu aizstāj ar šādu:

"21.A.247. **Projektēšanas vadības sistēmas izmaiņas**

Pēc projektēšanas organizācijas apstiprinājuma izdošanas katras projektēšanas vadības sistēmas izmaiņas, kuras ir svarīgas ražojuma, daļas, ierīces, *UAS*, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļas atbilstības pierādīšanai vai lidojumderīgumam, datiem par piemērotību ekspluatācijai un atbilstībai vides aizsardzības prasībām, pirms īstenošanas apstiprina Aģentūra. Projektēšanas organizācija iesniedz Aģentūrai apstiprinājuma pieteikumu, kurā, balstoties uz ierosinātajām rokasgrāmatas izmaiņām, pierāda, ka turpinās ievērot šā pielikuma prasības.";

53) pielikuma 21.A.251. punktu aizstāj ar šādu:

"21.A.251. **Apstiprinājuma noteikumi**

Apstiprinājuma noteikumos identificē projektēšanas darbu veidus, ražojumu, daļu, ierīču, *UAS*, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļu kategorijas, attiecībā uz ko projektēšanas organizācija ir projektēšanas organizācijas apstiprinājuma turētāja, un funkcijas un pienākumus, kuru izpildei organizācija ir saņēmusi apstiprinājumu, attiecībā uz ražojumu, *UAS* vai *CMU* lidojumderīgumu, datiem par piemērotību ekspluatācijai un vidiskajiem raksturlielumiem. Attiecībā uz projektēšanas organizācijas apstiprinājumiem, kas attiecas uz palīgdzinēju (*APU*) tipa sertifikāciju vai Eiropas Tehnisko standartu prasību (*ETSO*) atļauju, apstiprinājuma noteikumos papildus iekļauj ražojumu, *CMU* vai *APU* sarakstu. Minētos noteikumus izdod kā daļu no projektēšanas organizācijas apstiprinājuma.";

54) pielikuma 21.A.259. punkta a) apakšpunkta 3. punktu aizstāj ar šādu:

"3. projektēšanas organizācija spēj Aģentūrai iesniegt pierādījumus, ka organizācijas projektēšanas vadības sistēma pietiekami kontrolē un pārrauga ražojumu un *CMU* projektus, kā arī to remontu un izmaiņu projektus saskaņā ar apstiprinājumu;";

55) pielikuma 21.A.263. punkta c) apakšpunktu groza šādi:

a) apakšpunkta 5. punktu aizstāj ar šādu:

"5. apstiprināt atsevišķus ražojumu, *CMU* vai palīgdzinēju (*APU*) lielāka remonta projektus saskaņā ar šā pielikuma M apakšiedaļu;";

b) apakšpunkta 7. punkta i) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"i) kontrolē gaisa kuģa, *UAS* vai *CMU* konfigurāciju un";

56) pielikuma 21.A.265. punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"c) konstatē, ka ražojuma, *UAS* vai *CMU* vai to izmaiņu vai remontu projekts atbilst piemērojamajai tipa sertifikācijas bāzei, tehniskajām specifikācijām attiecībā uz deklarāciju sniegšanu, datu par piemērotību ekspluatācijai sertifikācijas bāzei un vides aizsardzības prasībām un ka tiem nav nedrošu iezīmju;";

57) pielikuma A iedaļas K apakšiedaļas virsrakstu aizstāj ar šādu:

"**K APAKŠIEDAĻA – DAĻAS, IERĪCES UN VADĪBAS UN UZRAUDZĪBAS IEKĀRTU (*CMU*) SASTĀVDAĻAS**";

58) pielikuma 21.A.301. punktu aizstāj ar šādu:

"21.A.301. **Darbības joma**

Šī apakšiedaļa nosaka procedūru daļu, ierīču un *CMU* sastāvdaļu apstiprināšanai.";

59) pielikuma 21.A.303. punktu aizstāj ar šādu:

"21.A.303. **Atbilstība piemērojamajām prasībām**

Daļu, ierīču un *CMU* sastāvdaļu, kas uzstādāmas sertificēta tipa ražojumā vai *CMU*, atbilstību pierāda:

a) saistībā ar B, D vai E apakšiedaļā noteiktajām tipa sertifikācijas procedūrām attiecībā uz ražojumu, *UAS* vai *CMU*, kurā tās uzstādāmas; vai

b) attiecīgā gadījumā saskaņā ar O apakšiedaļā noteiktajām *ETSO* atļaujas procedūrām; vai

c) standarta daļu gadījumā saskaņā ar oficiāli atzītiem standartiem.";

60) pielikuma 21.A.305. punktu aizstāj ar šādu:

"21.A.305. **Daļu, ierīču un vadības un uzraudzības iekārtu (*CMU*) sastāvdaļu apstiprināšana**

Visos gadījumos, kad daļas, ierīces vai *CMU* sastāvdaļas apstiprinājums ir skaidri prasīts Savienības tiesību aktos ([1]), vai ņemot vērā Aģentūras pasākumus, kas minēti Regulas (ES) Nr. 748/2012 10. pantā, daļa, ierīce vai *CMU* sastāvdaļa atbilst piemērojamajām *ETSO* vai specifikācijām, ko Aģentūra konkrētā gadījumā atzinusi par līdzvērtīgām.";

61) iekļauj šādu jaunu 21.A.308. punktu:

"21.A.308. **Sastāvdaļas piemērotība uzstādīšanai vadības un uzraudzības iekārtā (*CMU*)**

a) *CMU* sastāvdaļa, kas ir kritiski svarīga paredzētajai *UAS* ekspluatācijai, kā to ir noteicis projekta apstiprinājuma turētājs un saskaņojis ar Aģentūru, ir piemērota uzstādīšanai *CMU*, ja tā ir ekspluatācijai drošā stāvoklī, ir marķēta saskaņā ar Q apakšiedaļu un tai ir pievienots autorizēts izmantošanas sertifikāts (*EASA* 1. veidlapa).

b) *CMU* sastāvdaļa, kas nav uzskatāma par kritiski svarīgu paredzētajai *UAS* ekspluatācijai, kā to ir noteicis projekta apstiprinājuma turētājs un saskaņojis ar Aģentūru, ir piemērota uzstādīšanai *CMU*, ja:

1) *CMU* sastāvdaļa ir ekspluatācijai drošā stāvoklī un

2) uzstādītājam ir dokuments, kuru izdevusi persona vai organizācija, kas ir izgatavojusi *CMU* sastāvdaļu, un kurā deklarēts sastāvdaļas nosaukums un identifikācija, sastāvdaļas atbilstība tās projekta datiem un norādīts izdošanas datums.";

62) pielikuma 21.A.431.A punktu groza šādi:

a) punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) Šī apakšiedaļa nosaka procedūru ražojuma, daļas, ierīces, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļas remonta projekta apstiprināšanai un nosaka šā apstiprinājuma pieteikuma iesniedzēja un turētāja tiesības un pienākumus.";

b) punkta c) un d) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:

"c) "Remonts" ir bojājuma novēršana un/vai lidojumderīguma stāvokļa atjaunošana pēc tam, kad ražotājs kādu ražojumu, daļu, ierīci, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļu pirmo reizi nodevis ekspluatācijā.

d) Bojājuma novēršanu, nomainot daļas, ierīces vai *CMU* sastāvdaļas bez projektēšanas, uzskata par apkopes uzdevumu, un tāpēc tai nav nepieciešams apstiprinājums saskaņā ar šo pielikumu.";

([1]) [Piemērojamo tiesību aktu saraksts, kas jāiekļauj kā zemsvītras piezīme.]

63) pielikuma 21.A.431.B punkta a) apakšpunkta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. attiecībā uz:

i) lidmašīnām ar 5 700 kg vai mazāku maksimālo pacelšanās masu (*MTOM*);

ii) rotorplāniem ar 3 175 kg vai mazāku *MTOM*;

iii) planieriem, planieriem ar dzinēju, gaisa baloniem un dirižabļiem, kā definēts *ELA1* vai *ELA2*;

iv) gaisa kuģiem ar *VTOL* spēju ar 5 700 kg vai mazāku *MTOM*;";

64) pielikuma 21.A.432.C punkta b) apakšpunkta 6. punktu aizstāj ar šādu:

"6. priekšlikumu par nozīmīgo atbilstības pierādīšanas pasākumu un datu grupu novērtēšanu, kurā aplūkota iespējamība, ka pastāv neidentificēta neatbilstība tipa sertifikācijas bāzei, un šādas neatbilstības potenciālā ietekme uz ražojuma, *UAS* vai *CMU* drošumu. Ierosinātajā novērtējumā ņem vērā vismaz tos elementus, kas noteikti 21.B.100. punkta a) apakšpunkta 1.–4. punktā. Pamatojoties uz šo novērtējumu, pieteikums ietver priekšlikumu par Aģentūras iesaisti atbilstības pierādīšanas darbību un datu pārbaudē; un";

65) pielikuma 21.A.433. punkta a) apakšpunkta 3. un 4. punktu aizstāj ar šādiem:

"3. ja nav konstatēta neviena iezīme vai raksturlielums, kas var padarīt ražojumu, *UAS* vai *CMU* nedrošu lietojumā, attiecībā uz kuru ir prasīta sertifikācija;

4. ja pieteikuma iesniedzējs saskaņā ar 21.A.432.C punkta b) apakšpunkta 7. punktu ir norādījis, ka tas sertificēšanas datus ir sniedzis, pamatojoties uz vienošanos ar tipa sertifikācijas datu īpašnieku:

i) ja turētājs ir norādījis, ka tam nav tehnisku iebildumu attiecībā uz informāciju, kas iesniegta saskaņā ar šā punkta a) apakšpunkta 2. punktu; un

ii) ja turētājs ir piekritis sadarboties ar remonta projekta apstiprinājuma turētāju, lai nodrošinātu visu pārveidotā ražojuma, pārveidotās *UAS* vai pārveidotās *CMU* lidojumderīguma uzturēšanas pienākumu izpildi, gādājot par atbilstību 21.A.451. punktam.";

66) pielikuma 21.A.439. punkta ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

"Daļas, ierīces un *CMU* sastāvdaļas, kas izmantojamas remontam, ražo saskaņā ar ražošanas datiem, kuri balstās uz visiem vajadzīgajiem projekta datiem, ko nodrošina remonta projekta apstiprinājuma turētājs:";

67) pielikuma 21.A.441. punktu aizstāj ar šādu:

"21.A.441. **Remonta veikšana**

a) Remontu veic saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1321/2014 I pielikuma (M daļas) C apakšiedaļu vai Vb pielikuma (ML daļas) C apakšiedaļu, vai Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 I pielikuma (ML.UAS daļas) C apakšiedaļu, vai arī atbilstoši 21.A.163. punkta d) apakšpunktā paredzētajai prerogatīvai to veic ražošanas organizācija, kas apstiprināta saskaņā ar šā pielikuma G apakšiedaļu.

b) Projektēšanas organizācija sniedz organizācijai, kas veic remontu, visus vajadzīgos uzstādīšanas norādījumus.";

68) pielikuma 21.A.445. punkta a) apakšpunkta ievadteikumu aizstāj ar šādu:

"Ja bojātu ražojumu, daļu, ierīci, *CMU* vai *CMU* sastāvdaļu atstāj nesalabotu un tā neatbilst iepriekš apstiprinātiem datiem, bojājuma ietekmi uz tās lidojumderīgumu drīkst izvērtēt tikai:";

69) pielikuma 21.A.708. punktu groza šādi:

a) punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) konfigurācija(-as), kam pieteikuma iesniedzējs lūdz lidošanas atļauju, tajā skaitā bezpilota gaisa kuģa gadījumā – tās *CMU* konfigurācija, kura tiek izmantota gaisa kuģa vadībai;";

b) punkta b) apakšpunktu groza šādi:

i) ievadteikumu aizstāj ar šādu:

"visi nosacījumi un ierobežojumi, kas vajadzīgi drošai gaisa kuģa ekspluatācijai, tajā skaitā:";

ii) pievieno šādu jaunu 7. punktu:

"7. attiecībā uz bezpilota gaisa kuģiem – īpaša kārtība un norādījumi par *UAS* vai *CMU* ekspluatāciju un lidojumderīguma uzturēšanu;";

c) punkta d) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"d) metode, ko izmanto, lai kontrolētu gaisa kuģa konfigurāciju, tajā skaitā bezpilota gaisa kuģa gadījumā – tās *CMU* konfigurāciju, kura tiek izmantota gaisa kuģa vadībai, nolūkā ievērot noteiktos nosacījumus.";

70) pielikuma 21.A.711. punkta d) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"d) Apstiprināta organizācija drīkst izdot lidošanas atļauju (*EASA* 20.b veidlapa, skatīt IV papildinājumu) saskaņā ar tiesībām, kas attiecīgi piešķirtas atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 1321/2014 Vc pielikuma (CAMO daļas) CAMO.A.125. punktam, Regulas (ES) Nr. 1321/2014 Vd pielikuma (CAO daļas) CAO.A.095. punktam vai Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 II pielikuma (CAO.UAS daļas) CAO.UAS.095. punktam, ja šā pielikuma 21.A.708. punktā minētie lidošanas nosacījumi ir apstiprināti saskaņā ar šā pielikuma 21.A.710. punktu.";

71) Q apakšiedaļas virsrakstu aizstāj ar šādu:

"**Q APAKŠIEDAĻA – RAŽOJUMU, DAĻU, IERĪČU, VADĪBAS UN UZRAUDZĪBAS IEKĀRTU (*CMU*) UN *CMU* SASTĀVDAĻU IDENTIFIKĀCIJA**";

72) pielikuma 21.A.801. punktu groza šādi:

a) virsrakstu aizstāj ar šādu:

"21.A.801. **Ražojumu un vadības un uzraudzības iekārtu (*CMU*) identifikācija**";

b) punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) Saskaņā ar F apakšiedaļu vai G apakšiedaļu ražoto ražojumu un *CMU* identifikācija ietver šādu informāciju:

1. ražotāja nosaukumu;

2. ražojuma un *CMU* apzīmējumu;

3. ražotāja piešķirto sērijas numuru;

4. "EXEMPT" zīmi dzinējiem, ja kompetentā iestāde ir piešķīrusi atbrīvojumu no piemērojamajām vides aizsardzības prasībām;

5. jebkuras citas ziņas, ko Aģentūra uzskata par lietderīgām.";

c) punktam pievieno šādu jaunu e) apakšpunktu:

"e) Jebkura fiziska vai juridiska persona, kas ražo *CMU* saskaņā ar G apakšiedaļu vai F apakšiedaļu, identificē to ar plāksni, štancēšanu, gravēšanu, kodināšanu vai citu apstiprinātu ugunsdrošas identifikācijas metodi, norādot a) apakšpunktā minēto informāciju, kas ir pieejama un salasāma, tādā veidā, ka to nevar viegli sabojāt vai noņemt parastas ekspluatācijas laikā vai pazaudēt vai iznīcināt negadījumā.";

73) pielikuma 21.A.803. punktu groza šādi:

a) punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) Neviena persona bez Aģentūras piekrišanas nenoņem, nemaina vai neuzliek 21.A.801. punkta a) apakšpunktā minēto identifikācijas informāciju nevienam gaisa kuģim, dzinējam, propelleram, propellera lāpstai, propellera rumbai vai *CMU* vai 21.A.807. punkta a) apakšpunktā minēto identifikācijas informāciju – *APU*.";

b) punkta c) un d) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:

"c) Atkāpjoties no a) un b) apakšpunkta, jebkura fiziska vai juridiska persona, kas veic apkopi saskaņā ar piemērojamajiem ar to saistītajiem noteikumiem, saskaņā ar Aģentūras noteiktajiem paņēmieniem, metodēm un praksi drīkst:

1. noņemt, mainīt vai uzlikt 21.A.801. punkta a) apakšpunktā minēto identifikācijas informāciju jebkuram gaisa kuģim, dzinējam, propelleram, propellera lāpstai, propellera rumbai vai *CMU* vai 21.A.807. punkta a) apakšpunktā minēto identifikācijas informāciju – *APU*; vai

2. noņemt identifikācijas plāksni, kas minēta 21.A.801. punktā vai attiecībā uz *APU* –21.A.807. punktā, kad tas nepieciešams apkopes laikā.

d) Neviena persona neuzstāda identifikācijas plāksni, kas noņemta saskaņā ar c) apakšpunkta 2. punktu, nevienam citam gaisa kuģim, dzinējam, propelleram, propellera lāpstai, propellera rumbai vai *CMU* kā tikai tam, no kura tā tikusi noņemta.";

74) pielikuma 21.A.804. punktu aizstāj ar šādu:

"21.A.804. **Daļu, ierīču un vadības un uzraudzības iekārtu (*CMU*) identifikācija**

a) Katru daļu vai ierīci, ko drīkst uzstādīt ražojumā, kura tips ir sertificēts, un katru *CMU* sastāvdaļu, ko drīkst uzstādīt *CMU*, kura sertificēta saskaņā ar šo I pielikumu, neizdzēšami un skaidri salasāmi marķē ar:

1. nosaukumu, preču zīmi vai simbolu, pēc kā identificē ražotāju, kā to paredz piemērojamie projekta dati;

2. daļas numuru, kā definēts piemērojamajos projekta datos; un

3. burtiem "EPA":

i) attiecībā uz daļām un ierīcēm, kuras ražotas saskaņā ar apstiprinātiem projekta datiem, kas nepieder attiecīgā ražojuma tipa sertifikāta turētājam, izņemot *ETSO* atbilstošus izstrādājumus un daļas un ierīces, uz kurām attiecas 21.A.307. punkta b) apakšpunkts;

ii) attiecībā uz *CMU* sastāvdaļām, kuras ražotas saskaņā ar apstiprinātiem projekta datiem, kas nepieder attiecīgās *CMU* tipa sertifikāta turētājam vai *UA* tipa sertifikāta turētājam, ja *CMU* ir sertificēta kā *UA daļa*, izņemot *ETSO* atbilstošas *CMU* sastāvdaļas un *CMU* sastāvdaļas, uz kurām attiecas 21.A.308. punkta b) apakšpunkts.

b) Atkāpjoties no a) apakšpunkta, ja Aģentūra piekrīt, ka daļa, ierīce vai *CMU* sastāvdaļa ir pārāk maza vai ka kādā citā ziņā nebūtu lietderīgi daļu, ierīci vai *CMU* sastāvdaļu marķēt ar informāciju, kas prasīta a) apakšpunktā, tad autorizētajā izmantošanas dokumentā, kuru pievieno daļai, ierīcei vai *CMU* sastāvdaļai, vai uz tās iepakojuma iekļauj informāciju, ar ko daļu, ierīci vai *CMU* sastāvdaļu nevarēja marķēt.";

75) pielikuma 21.B.20. punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) Aģentūra ievieš sistēmu visas saņemtās ar drošumu saistītās informācijas pienācīgai analizēšanai un bez nepamatotas kavēšanās dalībvalstu attiecīgajām iestādēm un Komisijai nodod visu informāciju, tai skaitā informāciju par ieteikumiem vai veicamajiem izlabošanas pasākumiem, kas tām nepieciešama, lai laikus reaģētu uz drošuma problēmu, kas saistīta ar ražojumiem, daļām, ierīcēm, *UAS*, *CMU*, *CMU* sastāvdaļām, personām vai organizācijām, uz kurām attiecas Regula (ES) 2018/1139 un tās deleģētie un īstenošanas akti.";

76) pielikuma 21.B.70. punktu aizstāj ar šādu:

"21.B.70. **Sertifikācijas specifikācijas**

Aģentūra saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1139 76. panta 3. punktu izdod sertifikācijas specifikācijas un citas detalizētas specifikācijas, tostarp sertifikācijas specifikācijas lidojumderīgumam, datiem par piemērotību ekspluatācijai un vides aizsardzībai, ar ko kompetentās iestādes, organizācijas un personāls var pierādīt ražojumu, daļu, ierīču, *UAS*, *CMU* un *CMU* sastāvdaļu atbilstību attiecīgajām minētās regulas II, IV, V un IX pielikumā noteiktajām pamatprasībām, kā arī minētās regulas 9. panta 2. punktā un III pielikumā noteiktajām vides aizsardzības pamatprasībām. Šīs specifikācijas ir pietiekami sīki izstrādātas un konkrētas, lai pieteikuma iesniedzējiem norādītu, kādi ir sertifikātu izdošanas, grozīšanas vai papildināšanas nosacījumi.";

77) pielikuma 21.B.75. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) Aģentūra ražojumam, *UAS* vai *CMU* nosaka īpašas sīki izstrādātas tehniskās specifikācijas, proti, "īpašos nosacījumus", ja attiecīgās sertifikācijas specifikācijas neietver atbilstošus vai pienācīgus ražojuma, *UAS* vai *CMU* drošuma standartus tāpēc, ka:

1. ražojumam, *UAS* vai *CMU* ir jauni vai neparasti projektētie parametri salīdzinājumā ar projektēšanas praksi, kas ir piemērojamo sertifikācijas specifikāciju pamatā;

2. ražojuma paredzētais izmantošanas mērķis ir neparasts; vai

3. ekspluatācijas pieredze ar citiem līdzīgiem ražojumiem, *UAS* vai *CMU*, vai ar ražojumiem vai *CMU*, kam ir līdzīgi projektētie parametri, vai jaunatklāti apdraudējumi liecina, ka var rasties nedrošs stāvoklis.";

78) pielikuma 21.B.80. punktu groza šādi:

a) ievadteikumu aizstāj ar šādu:

"Aģentūra nosaka tipa sertifikācijas bāzi un paziņo to tipa sertifikāta vai ierobežota tipa sertifikāta pieteikuma iesniedzējam. Tipa sertifikācijas bāzi veido:";

b) punkta a) apakšpunktu groza šādi:

i) ievadteikumu aizstāj ar šādu:

"lidojumderīguma sertifikācijas specifikācijas, ko Aģentūra noteikusi attiecīgi ražojumam, *UAS* vai *CMU* un kas piemērojamas minētā sertifikāta pieteikuma iesniegšanas dienā, un visi īpašie nosacījumi, ko Aģentūra noteikusi saskaņā ar 21.B.75. punkta a) apakšpunktu, izņemot, ja:";

ii) apakšpunkta 3. punkta i) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"i) tipa sertifikāta gadījumā pierāda atbilstību Regulas (ES) 2018/1139 II pielikuma un attiecīgā gadījumā IX pielikuma pamatprasībām; vai";

c) punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) (Rezervēts)";

79) pielikuma 21.B.82. punkta a) apakšpunktu groza šādi:

a) apakšpunkta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Aģentūra ir pieņēmusi vai paredz alternatīvus līdzekļus, ar kuriem pierādīt atbilstību Regulas (ES) 2018/1139 II, IV, V un IX pielikuma attiecīgajām pamatprasībām;";

80) pielikuma 21.B.100. punkta a) apakšpunkta ievadteikumu aizstāj ar šādu:

"Aģentūra nosaka savu iesaisti atbilstības pierādīšanas pasākumu un datu pārbaudē saistībā ar pieteikumu tipa sertifikāta, ierobežota tipa sertifikāta, lielāku izmaiņu apstiprinājuma, papildu tipa sertifikāta, liela remonta projekta apstiprinājuma vai *ETSO* atļaujas *APU* saņemšanai. To dara, pamatojoties uz nozīmīgu sertifikācijas programmas atbilstības pierādīšanas pasākumu un datu grupu novērtējumu. Minētajā novērtējumā pārbauda:

— iespējamību, ka pastāv neidentificēta neatbilstība tipa sertifikācijas bāzei, datu par piemērotību ekspluatācijai sertifikācijas bāzei vai vides aizsardzības prasībām, un

— šādas neatbilstības potenciālo ietekmi uz ražojuma, *UAS* un *CMU* drošumu vai vides aizsardzību,

un apsver vismaz šādus elementus:";

81) pielikuma 21.B.103. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) Aģentūra izdod gaisa kuģa, dzinēja, propellera vai *CMU* tipa sertifikātu vai gaisa kuģa ierobežotu tipa sertifikātu, ja ir izpildīti visi tālāk minētie nosacījumi:

1. pieteikuma iesniedzējs atbilst 21.A.21. punktam;

2. Aģentūra, veicot atbilstības apliecinājuma pārbaudi saskaņā ar savu iesaistes līmeni, kas noteikts atbilstīgi 21.B.100. punktam, nav atradusi nekādu neatbilstību piemērojamajai tipa sertifikācijas bāzei un, attiecīgā gadījumā, datu par piemērotību ekspluatācijai sertifikācijas bāzei saskaņā ar 21.B.82. punktu vai piemērojamajām vides aizsardzības prasībām;

3. nav konstatēta neviena iezīme vai raksturlielums, kas var padarīt ražojumu, *UAS* vai *CMU* nedrošu lietojumā, attiecībā uz kuru ir prasīta sertifikācija.";

82) pielikuma 21.B.107. punktu groza šādi:

a) punkta a) apakšpunkta 2) un 3) punktu aizstāj ar šādiem:

"2. Aģentūra, veicot atbilstības apliecinājuma pārbaudi saskaņā ar savu iesaistes līmeni, kas noteikts, pamatojoties uz 21.B.100. punkta a) vai b) apakšpunktu, nav atradusi nekādu neatbilstību piemērojamajai tipa sertifikācijas bāzei un, attiecīgā gadījumā, datu par piemērotību ekspluatācijai sertifikācijas bāzei saskaņā ar 21.B.82. punktu vai piemērojamajām vides aizsardzības prasībām; un

3. nav konstatēta neviena iezīme vai raksturlielums, kas var padarīt ražojumu, *UAS* vai *CMU* nedrošu lietojumā, attiecībā uz kuru ir prasīta sertifikācija.";

b) punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) Tādu izmaiņu gadījumā, kas ietekmē datus par piemērotību ekspluatācijai, atkāpjoties no a) apakšpunkta 1. un 2. punkta, pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma, kas ietverts 21.A.20. punkta d) apakšpunktā minētajā deklarācijā, Aģentūra drīkst apstiprināt gaisa kuģa tipa sertifikāta izmaiņas, pirms pierādīta atbilstība piemērojamajai datu par piemērotību ekspluatācijai sertifikācijas bāzei, ar nosacījumu, ka pieteikuma iesniedzējs šādu atbilstību pierāda līdz dienai, kurā minētie dati ir faktiski jāizmanto.";

83) pielikuma 21.B.111. punkta a) un b) apakšpunktu aizstāj šādiem:

"a) Aģentūra izdod papildu tipa sertifikātu, ja ir izpildīti visi tālāk minētie nosacījumi:

1. pieteikuma iesniedzējs atbilst 21.A.115. punkta b) apakšpunktam;

2. Aģentūra, veicot atbilstības apliecinājuma pārbaudi saskaņā ar iesaistes līmeni, kas noteikts, pamatojoties uz 21.B.100. punkta a) apakšpunktu, nav atradusi nekādu neatbilstību piemērojamajai tipa sertifikācijas bāzei un, attiecīgā gadījumā, datu par piemērotību ekspluatācijai sertifikācijas bāzei saskaņā ar 21.B.82. punktu vai piemērojamajām vides aizsardzības prasībām;

3. nav konstatēta neviena iezīme vai raksturlielums, kas var padarīt ražojumu, *UAS* vai *CMU* nedrošu lietojumā, attiecībā uz kuru ir prasīta sertifikācija.

b) Tāda papildu tipa sertifikāta gadījumā, kas ietekmē datus par piemērotību ekspluatācijai, atkāpjoties no a) apakšpunkta 1. un 2. punkta, pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma, kas ietverts 21.A.20. punkta d) apakšpunktā minētajā deklarācijā, Aģentūra drīkst izdot papildu tipa sertifikātu pirms pierādīta atbilstība piemērojamajai datu par piemērotību ekspluatācijai sertifikācijas bāzei, ar nosacījumu, ka pieteikuma iesniedzējs šādu atbilstību pierāda līdz dienai, kurā minētie dati ir faktiski jāizmanto.";

84) pielikuma 21.B.320. punkta b) apakšpunkta 5. punktu aizstāj ar šādu:

"5. gaisa kuģa un – bezpilota gaisa kuģa gadījumā – *CMU* pārbaudi;";

85) pielikuma 21.B.325. punktu aizstāj ar šādu:

"21.B.325. **Lidojumderīguma sertifikātu izdošana**

a) Pārliecinājusies, ka ir izpildītas 21.B.326. punkta prasības un piemērojamās šā pielikuma A iedaļas H apakšiedaļas prasības, reģistrācijas dalībvalsts kompetentā iestāde bez nepamatotas kavēšanās attiecīgi izdod vai groza lidojumderīguma sertifikātu (*EASA* 25. veidlapa, skatīt VI papildinājumu).

b) Pārliecinājusies, ka ir izpildītas 21.B.327. punkta prasības un piemērojamās šā pielikuma A iedaļas H apakšiedaļas prasības, reģistrācijas dalībvalsts kompetentā iestāde bez nepamatotas kavēšanās attiecīgi izdod vai groza ierobežotu lidojumderīguma sertifikātu (*EASA* 24. veidlapa, skatīt V papildinājumu).

c) Attiecībā uz jauniem gaisa kuģiem un uz lietotiem gaisa kuģiem, kuru izcelsme ir trešā valstī, papildus a) vai b) apakšpunktā minētajam piemērojamajam lidojumderīguma sertifikātam reģistrācijas dalībvalsts kompetentā iestāde izdod:

1. gaisa kuģim, uz kuru attiecas Regulas (ES) Nr. 1321/2014 I pielikums (M daļa), – sākotnējo lidojumderīguma pārbaudes sertifikātu (*EASA* 15.a veidlapa, skatīt II papildinājumu);

2. jaunam gaisa kuģim, uz kuru attiecas Regulas (ES) Nr. 1321/2014 Vb pielikums (ML daļa), – sākotnējo lidojumderīguma pārbaudes sertifikātu (*EASA* 15.c veidlapa, skatīt II papildinājumu);

3. lietotam gaisa kuģim, kura izcelsme ir trešā valstī un uz kuru attiecas Regulas (ES) Nr. 1321/2014 Vb pielikums (ML daļa), – sākotnējo lidojumderīguma pārbaudes sertifikātu (EASA 15.c veidlapa, skatīt II papildinājumu), kad kompetentā iestāde ir veikusi lidojumderīguma pārbaudi;

4. jaunam bezpilota gaisa kuģim, uz kuru attiecas Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 I pielikums (ML.UAS daļa), – sākotnējo lidojumderīguma pārbaudes sertifikātu (*EASA* 15.d veidlapa, skatīt II papildinājumu);

5. lietotam bezpilota gaisa kuģim, kura izcelsme ir trešā valstī un uz kuru attiecas Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 I pielikums (ML.UAS daļa), – sākotnējo lidojumderīguma pārbaudes sertifikātu (*EASA* 15.d veidlapa, skatīt II papildinājumu), kad kompetentā iestāde ir veikusi lidojumderīguma pārbaudi.";

86) pielikuma 21.B.326. punktu groza šādi:

a) punkta a) apakšpunkta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. ja reģistrācijas dalībvalsts kompetentā iestāde ir pārliecinājusies, ka gaisa kuģis vai attiecīgā gadījumā *UAS* atbilst apstiprinātajam projektam un ir ekspluatācijai drošā stāvoklī. Tas drīkst ietvert reģistrācijas dalībvalsts kompetentās iestādes veiktas pārbaudes; un";

b) punkta b) apakšpunktu groza šādi:

i) apakšpunkta 1. punktu groza šādi:

— punkta i) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"i) gaisa kuģis vai attiecīgā gadījumā *UAS* atbilst tipa projektam, kas apstiprināts saskaņā ar tipa sertifikātu, un visiem papildu tipa sertifikātiem, izmaiņām un remontiem, kas apstiprināti saskaņā ar šo pielikumu; un";

— punkta iii) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"iii) lidojumderīguma pārbaude ir veikta attiecīgi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1321/2014 I pielikuma (M daļas) I apakšiedaļas vai Vb pielikuma (ML daļas) I apakšiedaļas noteikumiem, vai Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 I pielikuma (ML.UAS daļas) I apakšiedaļas noteikumiem;";

ii) apakšpunkta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. ja reģistrācijas dalībvalsts kompetentā iestāde ir pārliecinājusies, ka gaisa kuģis vai attiecīgā gadījumā *UAS* atbilst apstiprinātajam projektam un ir ekspluatācijai drošā stāvoklī. Tas drīkst ietvert reģistrācijas dalībvalsts kompetentās iestādes veiktas pārbaudes; un";

87) pielikuma 21.B.327. punkta a) apakšpunktu groza šādi:

a) apakšpunkta 1. punkta ii) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"ii) tad, ja reģistrācijas dalībvalsts kompetentā iestāde ir pārliecinājusies, ka gaisa kuģis vai attiecīgā gadījumā *UAS* atbilst Aģentūras apstiprinātajam projektam saskaņā ar ierobežotu tipa sertifikātu vai atbilstīgi noteiktām lidojumderīguma specifikācijām un ir ekspluatācijai drošā stāvoklī. Tas drīkst ietvert reģistrācijas dalībvalsts kompetentās iestādes veiktas pārbaudes;";

b) apakšpunkta 2. punktu groza šādi:

i) punkta i) apakšpunkta A) punktu aizstāj ar šādu:

"A) gaisa kuģis vai attiecīgā gadījumā *UAS* atbilst Aģentūras apstiprinātajam projektam saskaņā ar ierobežotu tipa sertifikātu vai atbilstīgi noteiktām lidojumderīguma specifikācijām un visiem papildu tipa sertifikātiem, izmaiņām un remontiem, kas apstiprināti saskaņā ar šo I pielikumu (21. daļu); un";

ii) i) punkta i) apakšpunkta C) punktu aizstāj ar šādu:

"C) gaisa kuģis ir pārbaudīts attiecīgi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1321/2014 I pielikuma (M daļas) vai Vb pielikuma (ML daļas) noteikumiem, vai Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 I pielikuma (ML.UAS daļas) noteikumiem;";

iii) punkta ii) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"ii) ja reģistrācijas dalībvalsts kompetentā iestāde ir pārliecinājusies, ka gaisa kuģis vai attiecīgā gadījumā *UAS* atbilst apstiprinātajam projektam un ir ekspluatācijai drošā stāvoklī. Tas drīkst ietvert reģistrācijas dalībvalsts kompetentās iestādes veiktas pārbaudes;";

88) pielikuma 21.B.432. punkta b) apakšpunkta 1. punkta ii) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"ii) organizācijas darba jomā ietilpstošo ražojumu, daļu, ierīču, *UAS*, *CMU* un *CMU* sastāvdaļu projektēšanas un sertificēšanas attiecīgās izlases ražojumu, *UAS* un *CMU* revīzijas;";

89) B iedaļas K apakšiedaļas virsrakstu aizstāj ar šādu:

"**K APAKŠIEDAĻA – DAĻAS, IERĪCES UN VADĪBAS UN UZRAUDZĪBAS IEKĀRTU (*CMU*) SASTĀVDAĻAS**";

90) pielikuma 21.B.453. punkta a) apakšpunkta 4. punktu aizstāj ar šādu:

"4. nav konstatēta neviena iezīme vai raksturlielums, kas var padarīt ražojumu, *UAS* vai *CMU* nedrošu lietojumā, attiecībā uz kuru ir prasīta sertifikācija.";

91) pielikuma 21.B.520. punkta b) apakšpunkta 4. punktu aizstāj ar šādu:

"4. gaisa kuģa pārbaude un bezpilota gaisa kuģa gadījumā – *CMU* pārbaude;";

92) B iedaļas Q apakšiedaļas virsrakstu aizstāj ar šādu:

"**Q APAKŠIEDAĻA – RAŽOJUMU, DAĻU, IERĪČU, VADĪBAS UN UZRAUDZĪBAS IEKĀRTU (*CMU*) UN *CMU* SASTĀVDAĻU IDENTIFIKĀCIJA**";

93) papildinājumu sarakstu ("*EASA* VEIDLAPAS") groza šādi:

"I papildinājums – *EASA* 1. veidlapa. Autorizēts izmantošanas sertifikāts

II papildinājums – *EASA* 15.a, 15.c un 15.d veidlapa. Lidojumderīguma pārbaudes sertifikāts

III papildinājums – *EASA* 20.a veidlapa. Lidošanas atļauja

IV papildinājums – *EASA* 20.b veidlapa. Lidošanas atļauja (izdod apstiprinātas organizācijas)

V papildinājums – *EASA* 24. veidlapa. Ierobežots lidojumderīguma sertifikāts

VI papildinājums – *EASA* 25. veidlapa. Lidojumderīguma sertifikāts

VII papildinājums – *EASA* 45. veidlapa. Trokšņa līmeņa sertifikāts

VIII papildinājums – *EASA* 52. veidlapa. Gaisa kuģa/bezpilota gaisa kuģa sistēmas atbilstības apliecinājums

IX papildinājums – *EASA* 53. veidlapa. Izmantošanas sertifikāts

X papildinājums – *EASA* 55. veidlapa. Ražošanas organizācijas apstiprinājuma sertifikāts

XI papildinājums – *EASA* 65. veidlapa. Vienošanās dokuments ražošanai bez ražošanas organizācijas apstiprinājuma

XII papildinājums – Izmēģinājuma lidojumu kategorijas un saistītās izmēģinājuma lidojumu apkalpes kvalifikācijas";

94) I papildinājumā "Autorizēts izmantošanas sertifikāts – I pielikumā (21. daļā) minētā *EASA* 1. veidlapa" *EASA* 1. veidlapas izmantošanas norādījumus groza šādi:

a) ievadteikumu aizstāj ar šādu:

"Šie norādījumi attiecas tikai uz *EASA* 1. veidlapas izmantošanu ražošanas vajadzībām. Pievērsiet uzmanību tam, ka uz *EASA* 1. veidlapas izmantošanu tehniskās apkopes vajadzībām attiecas Regulas (ES) Nr. 1321/2014 I pielikuma (M daļas) II papildinājums un Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 I pielikuma (ML.UAS daļas) III papildinājums;";

b) papildinājuma 1. punktu "MĒRĶIS UN IZMANTOJUMS" groza šādi:

i) papildinājuma 1.1. punktu aizstāj ar šādu:

"1.1. Sertifikāta galvenais mērķis ir apliecināt jaunu aviācijas dzinēju, propelleru, daļu, ierīču, *CMU* un *CMU* sastāvdaļu ("izstrādājuma(-u)") lidojumderīgumu.";

ii) papildinājuma 1.6. punktu aizstāj ar šādu:

"1.6. Sertifikāts nav atļauja uzstādīt izstrādājumu noteiktam gaisa kuģim, dzinējam, propelleram vai saistībā ar *CMU* sastāvdaļām – noteiktai *CMU*, taču tas palīdz galalietotājam noteikt izstrādājuma lidojumderīguma apstiprinājuma statusu.";

c) papildinājuma 5. punkta "SERTIFIKĀTA AIZPILDĪŠANA, KO VEIC DOKUMENTA SAGATAVOTĀJS" 8. aili aizstāj ar šādu:

"8. aile **Daļas numurs**

Ierakstiet daļas numuru, kas norādīts uz izstrādājuma vai etiķetes/iepakojuma. Dzinēja, propellera vai *CMU* apzīmēšanai var izmantot tipa apzīmējumu.";

95) pielikuma II papildinājumu groza šādi:

a) nosaukumu aizstāj ar šādu:

""II papildinājums

***EASA* 15.a, 15.c un 15.d veidlapa. Lidojumderīguma pārbaudes sertifikāts";"**

b) pievieno šādu jaunu *EASA* 15.d veidlapu:

"Lidojumderīguma pārbaudes sertifikāts – *EASA* 15.d veidlapa

"LIDOJUMDERĪGUMA PĀRBAUDES SERTIFIKĀTS (*ARC*)
(bezpilota gaisa kuģiem (*UA*), kas atbilst ML.UAS daļas prasībām)
ARC atsauces numurs: .....
Atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) 2018/1139

[KOMPETENTĀS IESTĀDES NOSAUKUMS]

ar šo apliecina, ka:
□ saskaņā ar Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 I pielikumu (ML.UAS daļu) ir veikusi lidojumderīguma pārbaudi turpmāk minētajam UA:
[vai]
□ turpmāk minētais jaunais *UA*:
UA ražotājs: ..... *UA* ražotāja apzīmējums: .....
UA reģistrācija: ..... *UA* sērijas numurs: .....
(un šis gaisa kuģis) ir uzskatāms par lidojumderīgu pārbaudes veikšanas laikā.
Izdošanas datums: ..... Derīgs līdz: .....
UA lidojuma stundas (FH) pārbaudes dienā: .....
Paraksts: ..... Atļaujas Nr. (attiecīgā gadījumā): .....

[VAI]

[APSTIPRINĀTĀS ORGANIZĀCIJAS NOSAUKUMS, ADRESE un APSTIPRINĀJUMA ATSAUCES NUMURS] (*)

ar šo apliecina, ka saskaņā ar Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 I pielikumu (ML.UAS daļu) ir veikusi lidojumderīguma pārbaudi turpmāk minētajam *UA*:

UA ražotājs: ..... *UA* ražotāja apzīmējums: .....
UA reģistrācija: ..... *UA* sērijas numurs: .....
un šis gaisa kuģis ir uzskatāms par lidojumderīgu pārbaudes veikšanas laikā.
Izdošanas datums: ..... Derīgs līdz: .....
UA lidojuma stundas (*FH*) pārbaudes dienā: .....
Paraksts: ..... Atļaujas Nr. (attiecīgā gadījumā): .....

==========

Pirmais paplašinājums. *UA* atbilst Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 I pielikuma (ML.UAS daļas) ML.UAS.901. punkta c) apakšpunkta nosacījumiem.
Izdošanas datums: .....
UA lidojuma stundas (*FH*) izdošanas dienā: .....
Paraksts: ..... Atļaujas Nr.: .....
Apstiprinātās organizācijas nosaukums: ..... Apstiprinājuma atsauces numurs: .....

==========

Otrais paplašinājums. *UA* atbilst Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2024/1107 I pielikuma (ML.UAS daļas) ML.UAS.901. punkta c) apakšpunkta nosacījumiem.
Izdošanas datums: ..... Derīgs līdz: .....
UA lidojuma stundas (*FH*) izdošanas dienā: .....
Paraksts: ..... Atļaujas Nr.: .....
Apstiprinātās organizācijas nosaukums: ..... Apstiprinājuma atsauces numurs: .....

EASA 15.d veidlapa – 1. izdevums
(*) Veidlapas izdevējs drīkst to pielāgot savām vajadzībām, svītrojot nosaukumu, apliecinājuma paziņojumu, atsauci uz konkrēto gaisa kuģi un izdošanas informāciju, kas nav būtiska attiecīgajam izmantojumam.";

96) III papildinājumu aizstāj ar šādu:

““III papildinājums

Lidošanas atļauja – *EASA* 20.a veidlapa

Kompetentās iestādes logotips	LIDOŠANAS ATĻAUJA
(*)	
Šī lidošanas atļauja ir izdota saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1139 un apliecina, ka gaisa kuģis spēj veikt drošus lidojumus turpmāk minētajā nolūkā un ievērojot turpmāk minētos nosacījumus, un tā ir spēkā visās dalībvalstīs. Šī lidošanas atļauja ir derīga arī lidojumiem uz trešām valstīm un to teritorijā, ja no šo valstu kompetentajām iestādēm ir saņemts atsevišķs apstiprinājums:	1. Valstspiederība un reģistrācijas zīmes:
2. Gaisa kuģa ražotājs/tips: [bezpilota gaisa kuģa gadījumā norādīt vadības un uzraudzības iekārtas modeli un apzīmējumu]	3. Sērijas numurs:
4. Lidošanas atļauja attiecas uz: [nolūks saskaņā ar 21.A.701. punkta a) apakšpunktu]	
5. Turētājs: [ja lidošanas atļauja izdota 21.A.701. punkta a) apakšpunkta 15. punkta nolūkā, šeit jāraksta: “reģistrētais īpašnieks”]	
6. Nosacījumi/piezīmes:	
7. Derīguma termiņš:	
8. Izdošanas vieta un laiks:	9. Kompetentās iestādes pārstāvja paraksts:
EASA 20.a veidlapa – 2. izdevums (*) (˙) Izmanto reģistrācijas valsts.”;”	

97) IV papildinājumu aizstāj ar šādu:

““IV papildinājums

Lidošanas atļauja (izdod apstiprinātas organizācijas) – *EASA* 20.b veidlapa

<table>
<tr><td>Dalībvalsts, kuras kompetentā iestāde ir izdevusi lidošanas atļaujas izdevējorganizācijas apstiprinājumu; vai
“EASA”, ja apstiprinājumu ir izdevusi EASA.</td><td colspan="2">LIDOŠANAS ATĻAUJA</td></tr>
<tr><td colspan="2">Lidošanas atļaujas izdevējorganizācijas nosaukums un adrese:</td><td>(*)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Šī lidošanas atļauja ir izdota saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1139 un apliecina, ka gaisa kuģis spēj veikt drošus lidojumus turpmāk minētajā nolūkā un ievērojot turpmāk minētos nosacījumus, un tā ir spēkā visās dalībvalstīs.
Šī lidošanas atļauja ir derīga arī lidojumiem uz trešām valstīm un to teritorijā, ja no šo valstu kompetentajām iestādēm ir saņemts atsevišķs apstiprinājums.</td><td>1. Valstspiederība un reģistrācijas zīmes:</td></tr>
<tr><td colspan="2">2. Gaisa kuģa ražotājs/tips:
[bezpilota gaisa kuģa gadījumā norādīt vadības un uzraudzības iekārtas modeli un apzīmējumu]</td><td>3. Sērijas numurs:</td></tr>
<tr><td colspan="3">4. Lidošanas atļauja attiecas uz: [nolūks saskaņā ar 21.A.701. punkta a) apakšpunktu]</td></tr>
<tr><td colspan="3">5. Turētājs: [organizācija, kas izdod lidošanas atļauju]</td></tr>
<tr><td colspan="3">6. Nosacījumi/piezīmes:</td></tr>
<tr><td colspan="3">7. Derīguma termiņš:</td></tr>
<tr><td colspan="2">8. Izdošanas vieta un laiks:</td><td>9. Pilnvarotās personas paraksts:
Vārds, uzvārds:
Apstiprinājuma reģistrācijas Nr.:</td></tr>
<tr><td colspan="3">EASA 20.b veidlapa – 2. izdevums
(*) (˙) Aizpilda organizācijas apstiprinājuma turētājs.”;”</td></tr>
</table>

98) V papildinājumu aizstāj ar šādu:

""V papildinājums

Ierobežots lidojumderīguma sertifikāts – *EASA* 24. veidlapa

Kompetentās iestādes LOGOTIPS

IEROBEŽOTS LIDOJUMDERĪGUMA SERTIFIKĀTS

(*)	[Reģistrācijas dalībvalsts] [DALĪBVALSTS KOMPETENTĀ IESTĀDE]	(*)
1. Valstspiederība un reģistrācijas zīmes	2. Gaisa kuģa ražotājs un ražotāja piešķirtais gaisa kuģa apzīmējums	3. Gaisa kuģa sērijas numurs
4. Kategorijas		
5. Šis ierobežotais lidojumderīguma sertifikāts ir izdots atbilstīgi (**) [1944. gada 7. decembra Konvencijai par starptautisko civilo aviāciju] un [Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) 2018/1139] un attiecas uz iepriekš minēto gaisa kuģi, kas uzskatāms par lidojumderīgu, ja tam ir veikta apkope un tas tiek ekspluatēts saskaņā ar iepriekš minēto un atbilstošajiem ekspluatācijas ierobežojumiem. Papildus iepriekš minētajiem piemēro šādus ierobežojumus: ([5]) (8) [Gaisa kuģi drīkst izmantot starptautiskajā aeronavigācijā neatkarīgi no iepriekš minētajiem ierobežojumiem]. Piezīmes: [bezpilota gaisa kuģa gadījumā norādīt vadības un uzraudzības iekārtas modeli un apzīmējumu]		
Izdošanas datums:	Paraksts:	
6. Šis ierobežotais lidojumderīguma sertifikāts ir derīgs, ja reģistrācijas dalībvalsts kompetentā iestāde nav to atsaukusi. Esošo lidojumderīguma pārbaudes sertifikātu pievieno šim sertifikātam.		
EASA 24. veidlapa – 3. izdevums (*) (˚) Izmanto reģistrācijas valsts. (**) (¨) Lieko svītrot.		

Šim ierobežotajam lidojumderīguma sertifikātam jābūt gaisa kuģī visu lidojumu laikā.";"

99) VI papildinājumu aizstāj ar šādu:

““VI papildinājums

Lidojumderīguma sertifikāts – *EASA* 25. veidlapa

Kompetentās iestādes LOGOTIPS

LIDOJUMDERĪGUMA SERTIFIKĀTS

(*)	[Reģistrācijas dalībvalsts] [DALĪBVALSTS KOMPETENTĀ IESTĀDE]	(*)
1. Valstspiederība un reģistrācijas zīmes	2. Gaisa kuģa ražotājs un ražotāja piešķirtais gaisa kuģa apzīmējums	3. Gaisa kuģa sērijas numurs
4. Kategorijas		
5. Šis lidojumderīguma sertifikāts ir izdots atbilstīgi 1944. gada 7. decembra Konvencijai par starptautisko civilo aviāciju un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) 2018/1139 un attiecas uz iepriekš minēto gaisa kuģi, kas uzskatāms par lidojumderīgu, ja tam ir veikta apkope un tas tiek ekspluatēts saskaņā ar iepriekš minēto un atbilstošajiem ekspluatācijas ierobežojumiem. Ierobežojumi/piezīmes: (7) [bezpilota gaisa kuģa gadījumā norādīt vadības un uzraudzības iekārtas modeli un apzīmējumu] Izdošanas datums: Paraksts:		
6. Šis lidojumderīguma sertifikāts ir derīgs, ja reģistrācijas dalībvalsts kompetentā iestāde nav to atsaukusi. Esošo lidojumderīguma pārbaudes sertifikātu pievieno šim sertifikātam.		
EASA 25. veidlapa – 3. izdevums (*) Izmanto reģistrācijas valsts.		

Šim lidojumderīguma sertifikātam jābūt gaisa kuģī visu lidojumu laikā.”;”

100) VIII papildinājumu groza šādi:

a) nosaukumu aizstāj ar šādu:

"Gaisa kuģa/bezpilota gaisa kuģa sistēmas atbilstības apliecinājums – *EASA* 52. veidlapa";

b) veidlapu "Gaisa kuģa atbilstības apliecinājums" aizstāj ar šādu:

"**GAISA KUĢA/BEZPILOTA GAISA KUĢA SISTĒMAS ATBILSTĪBAS APLIECINĀJUMS**		
1. Ražotājvalsts	2. [DALĪBVALSTS] (*) Eiropas Savienības dalībvalsts (**)	3. Apliecinājuma atsauces Nr.:
4. Organizācija		
5. Gaisa kuģa tips	6. Tipa sertifikāta atsauces Nr.:	
7. Gaisa kuģa reģistrācija vai zīme	8. Ražošanas organizācijas identifikācijas Nr.:	
9. Informācija par dzinēju/propelleru/vadības un uzraudzības iekārtu (***)		
10. Modifikācijas un/vai ekspluatācijas biļeteni (***)		
11. Lidojumderīguma norādījumi		
12. Pielaides		
13. Izņēmumi, atbrīvojumi vai atkāpes (***)		
14. Piezīmes		
15. Lidojumderīguma sertifikāts		
16. Papildu prasības		
17. Atbilstības apliecinājums Ar šo tiek apliecināts, ka gaisa kuģis/bezpilota gaisa kuģa sistēma pilnībā atbilst sertificēta tipa projektam un pozīcijām, kas norādītas 9., 10., 11., 12. un 13. ailē. Gaisa kuģis ir ekspluatācijai drošā stāvoklī. Gaisa kuģis testēšanu lidojuma laikā ir izturējis apmierinoši.		
18. Paraksts	19. Vārds, uzvārds	20. Datums (dd/mm/gggg)
21. Ražošanas organizācijas apstiprinājuma numurs:		
***EASA* 52. veidlapa – 4. izdevums** (*) (˙) Vai "*EASA*", ja *EASA* ir kompetentā iestāde. (**) (¨) Svītrot tādu valstu gadījumā, kas nav ES dalībvalstis, vai *EASA* gadījumā. (***) (¨˙) Lieko svītrot.";		

c) norādījumus veidlapas "Gaisa kuģa atbilstības apliecinājums – *EASA* 52. veidlapa" aizpildīšanai groza šādi:

i) virsrakstu aizstāj ar šādu:

"**Norādījumi veidlapas "Gaisa kuģa/bezpilota gaisa kuģa sistēmas atbilstības apliecinājums – *EASA* 52. veidlapa" aizpildīšanai**";

ii) 1. punktu "MĒRĶIS UN DARBĪBAS JOMA" aizstāj ar šādu:

"1. MĒRĶIS UN DARBĪBAS JOMA

1.1. Tāda gaisa kuģa/bezpilota gaisa kuģa sistēmas atbilstības apliecinājuma izmantošana, ko izdevusi ražošanas organizācija, kura ražo saskaņā ar 21. daļas A iedaļas F apakšiedaļu, ir aprakstīta 21.A.130. punktā un saistītajos pieņemamajos līdzekļos atbilstības panākšanai (*AMC*).

1.2. Saskaņā ar 21. daļas A iedaļas G apakšiedaļu izdotā gaisa kuģa/bezpilota gaisa kuģa sistēmas atbilstības apliecinājuma (*EASA* 52. veidlapa) nolūks ir dot iespēju atbilstoša ražošanas organizācijas apstiprinājuma sertifikāta turētājam izmantot prerogatīvu saņemt no reģistrācijas dalībvalsts kompetentās iestādes katra atsevišķa gaisa kuģa lidojumderīguma sertifikātu un, pēc pieprasījuma, trokšņa līmeņa sertifikātu.";

iii) 3.2. punktu aizstāj ar šādu:

"3.2. Atbilstības apliecinājumu reģistrācijas dalībvalsts kompetentajai iestādei drīkst izdot tikai tad, ja gaisa kuģa/bezpilota gaisa kuģa sistēmas projekts un tajā uzstādītie ražojumi, un attiecībā uz bezpilota gaisa kuģa sistēmu – *CMU*, ir apstiprināti.";

iv) 3.4. punktu aizstāj ar šādu:

"3.4. Šajā atbilstības apliecinājumā nav paredzēts ietvert tādas aprīkojuma vienības, ko var prasīt uzstādīt, lai nodrošinātu atbilstību piemērojamajiem ekspluatācijas noteikumiem. Tomēr dažas no šīm atsevišķajām vienībām var iekļaut 10. ailē vai apstiprinātajā tipa projektā. Tāpēc ekspluatantiem tiek atgādināts par pienākumu nodrošināt savu konkrēto darbību atbilstību piemērojamajiem ekspluatācijas noteikumiem.";

v) 9. aili aizstāj ar šādu:

"*9. aile* Dzinēja tipa un propellera tipa(-u) pilns nosaukums, kas norādīts attiecīgajā tipa sertifikātā un ar to saistītajā datu lapā. Jānorāda arī to ražošanas organizācijas identifikācijas numurs un attiecīgā izdošanas vieta. Attiecībā uz bezpilota gaisa kuģu sistēmām – *CMU* tipa pilns apzīmējums, kas norādīts attiecīgajā tipa sertifikātā, ar to saistītajā datu lapa un tās ražošanas organizācijas identifikācijas numurs.";

vi) 11. aili aizstāj ar šādu:

"*11. aile* Visu piemērojamo lidojumderīguma norādījumu (vai līdzvērtīgu dokumentu) uzskaitījums un atbilstības deklarācija kopā ar attiecīgā atsevišķā gaisa kuģa vai bezpilota gaisa kuģa sistēmas, tai skaitā ražojumu un uzstādīto daļu, ierīču un aprīkojuma, un attiecībā uz bezpilota gaisa kuģa sistēmām – *CMU* un *CMU* sastāvdaļu, atbilstības metodes aprakstu. Jānorāda jebkādi turpmākas atbilstības prasību izpildes termiņi.";

vii) 17. aili aizstāj ar šādu:

"*17. aile* Atbilstības apliecinājuma derīgums ir atkarīgs no tā, vai veidlapā visas ailes ir aizpildītas. Ražošanas organizācijas apstiprinājuma turētājam jāglabā izmēģinājuma lidojuma protokola kopija kopā ar visa veida informāciju par reģistrētajiem defektiem un to novēršanu. Protokols, apstiprinot tā pietiekamību, jāparaksta attiecīgajam sertificēšanas personālam un gaisa kuģa apkalpes loceklim, t. i., pilotam izmēģinātājam vai izmēģinājuma lidojuma inženierim. Veicamie izmēģinājuma lidojumi ir lidojumi, kas noteikti tā ražošanas sistēmas kvalitātes vadības elementa kontrolē, kurš noteikts 21.A.139. punktā, konkrēti, tā d) apakšpunkta 2. punkta vi) apakšpunktā, lai nodrošinātu to, ka gaisa kuģis atbilst piemērojamajiem projekta datiem un ir ekspluatācijai drošā stāvoklī.

Ražošanas organizācijas apstiprinājuma sertifikāta turētājs glabā to elementu uzskaitījumu, kas iesniegti (vai darīti pieejami) nolūkā pamatot šā apliecinājuma aspektus, kuri saistīti ar attiecīgā gaisa kuģa drošu ekspluatāciju.";

101) X papildinājuma pirmo veidlapu (“*EASA* 55.a veidlapa – 3. izdevums”) aizstāj ar šādu:

“[DALĪBVALSTS] (*)
Eiropas Savienības dalībvalsts (**)

RAŽOŠANAS ORGANIZĀCIJAS APSTIPRINĀJUMA SERTIFIKĀTS
Atsauce: [DALĪBVALSTS KODS (*)].21G.XXXX

Ievērojot patlaban spēkā esošo Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1139 un Komisijas Regulu (ES) Nr. 748/2012 un ņemot vērā turpmāk izklāstītos nosacījumus, [DALĪBVALSTS KOMPETENTĀ IESTĀDE] ar šo apliecina, ka:

[UZŅĒMUMA NOSAUKUMS UN ADRESE]

kā ražošanas organizācija, kas atbilst Komisijas Regulas (ES) Nr. 748/2012 I pielikuma (21. daļas) A iedaļas prasībām, ir apstiprināta to ražojumu, daļu, ierīču, vadības un uzraudzības iekārtu un vadības un uzraudzības iekārtu sastāvdaļu izgatavošanai, kas uzskaitītas pievienotajos apstiprinājuma noteikumos, un saistīto sertifikātu izdošanai, izmantojot iepriekš minētās atsauces.

NOSACĪJUMI

1. Šis apstiprinājums attiecas tikai uz pievienotajos apstiprinājuma noteikumos norādīto.
2. Šim apstiprinājumam jāatbilst procedūrām, kas norādītas apstiprinātās ražošanas organizācijas pašraksturojumā.
3. Šis apstiprinājums ir spēkā, kamēr apstiprinātā ražošanas organizācija saglabā atbilstību Komisijas Regulas (ES) Nr. 748/2012 I pielikuma (21. daļas) prasībām.
4. Ja tiek ievēroti iepriekš minētie nosacījumi, šis apstiprinājums ir spēkā neierobežotu laiku, ja vien tas nav iepriekš anulēts, aizstāts, apturēts vai atsaukts.

Sākotnējās izdošanas datums: .....
Šīs pārskatīšanas datums: .....
Pārskatīšanas Nr.: .....
Paraksts: .....
Kompetentās iestādes vārdā: [KOMPETENTĀS IESTĀDES IDENTIFIKĀCIJA] (**)

***EASA* 55.a veidlapa – 4. izdevums**
(*) Vai “*EASA*”, ja *EASA* ir kompetentā iestāde.
(**) Vai “*EASA*”, ja *EASA* ir kompetentā iestāde.

102) XI papildinājumu aizstāj ar šādu:

““XI papildinājums

Vienošanās dokuments ražošanai bez ražošanas organizācijas apstiprinājuma – *EASA* 65. veidlapa

Vienošanās dokuments, kas minēts I pielikuma (21. daļas) F apakšiedaļā

[DALĪBVALSTS] (*)
Eiropas Savienības dalībvalsts (**)
VIENOŠANĀS DOKUMENTS RAŽOŠANAI BEZ RAŽOŠANAS ORGANIZĀCIJAS APSTIPRINĀJUMA

[PIETEIKUMA IESNIEDZĒJA NOSAUKUMS]
[UZŅĒMUMA NOSAUKUMS (ja atšķiras no pieteikuma iesniedzēja nosaukuma)]
[PIETEIKUMA IESNIEDZĒJA PILNA PASTA ADRESE]
Datums (diena, mēnesis, gads)
Atsauce: [DALĪBVALSTS KODS (¨)].21F.XXXX (**)

Godātais/cienījamā [pieteikuma iesniedzēja(-as) uzvārds] kungs/kundze!

Jūsu ražošanas pārbaudes sistēma ir izvērtēta un atzīta par atbilstošu Komisijas Regulas (ES) Nr. 748/2012 I pielikuma (21. daļas) A iedaļas A un F apakšiedaļai.

Tāpēc, ievērojot tālāk precizētos nosacījumus, mēs piekrītam, ka turpmāk minēto ražojumu, daļu, ierīču, vadības un uzraudzības iekārtu un vadības un uzraudzības iekārtu sastāvdaļu atbilstību drīkst pierādīt saskaņā ar Komisijas Regulas (ES) Nr. 748/2012 I pielikuma (21. daļas) A iedaļas F apakšiedaļu.

Vienību skaits Daļas Nr. Sērijas Nr.

GAISA KUĢI

DAĻAS

Šim vienošanās dokumentam piemēro šādus nosacījumus.
1) Tas ir spēkā, kamēr [uzņēmuma nosaukums] saglabā atbilstību Komisijas Regulas (ES) Nr. 748/2012 I pielikuma (21. daļas) A iedaļas A un F apakšiedaļai.
2) Tas prasa atbilstību procedūrām, kas norādītas [uzņēmuma nosaukums] rokasgrāmatā Nr./izdošanas datums.....
3) Tas ir derīgs līdz.....
4) Atbilstības apliecinājumu, ko [uzņēmuma nosaukums] izdevis saskaņā ar Komisijas Regulas (ES) Nr. 748/2012 21.A.130. punktu, šā vienošanās dokumenta izdevējiestāde validē saskaņā ar procedūru …, kas noteikta iepriekš minētajā rokasgrāmatā.
5) [Uzņēmuma nosaukums] nekavējoties informē šā vienošanās dokumenta izdevējiestādi par jebkādām ražošanas pārbaudes sistēmas izmaiņām, kuras var ietekmēt šajā vienošanās dokumentā uzskaitīto ražojumu, daļu, vadības un uzraudzības iekārtu un vadības un uzraudzības iekārtu sastāvdaļu pārbaudi, atbilstību vai lidojumderīgumu.

Kompetentās iestādes vārdā: [KOMPETENTĀS IESTĀDES IDENTIFIKĀCIJA (*) (**)]
Datums un paraksts

EASA 65. veidlapa – 4. izdevums
(*) (˚) Vai “*EASA*”, ja *EASA* ir kompetentā iestāde.
(**) (¨) Svītrot attiecībā uz trešām valstīm.””

II PIELIKUMS

Deleģētās regulas (ES) 2019/945 pielikumu groza šādi:

1) pielikuma 2. DAĻĀ "Prasības C1 klases bezpilota gaisa kuģa sistēmai" 15. punktu aizstāj ar šādu:

"15) kad *UA* vai tā *CMU* sasniedz zemu akumulatora uzlādes līmeni, tā nodrošina tālvadības pilotam skaidru brīdinājumu tā, ka tālvadības pilotam ir pietiekami daudz laika droši nosēdināt *UA*;";

2) pielikuma 3. DAĻĀ "Prasības C2 klases bezpilota gaisa kuģa sistēmai" 17. punktu aizstāj ar šādu:

"17) kad *UA* vai tā *CMU* sasniedz zemu akumulatora uzlādes līmeni, tā nodrošina tālvadības pilotam skaidru brīdinājumu tā, ka tālvadības pilotam ir pietiekami daudz laika droši nosēdināt *UA*;";

3) pielikuma 4. DAĻĀ "Prasības C3 klases bezpilota gaisa kuģa sistēmai" 13. punktu aizstāj ar šādu:

"13) kad *UA* vai tā *CMU* sasniedz zemu akumulatora uzlādes līmeni, tā nodrošina tālvadības pilotam skaidru brīdinājumu tā, ka tālvadības pilotam ir pietiekami daudz laika droši nosēdināt *UA*;".